

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 179 (12962)

Piątek, 13 września 1996 r.

cena 90 ct

Powstała prezydencka Fundacja im. Adama Mickiewicza

Wczoraj w Urzędzie Prezydenta Litwy Algirdasa Brazauskasa odbyło się zebranie założycielskie "Fundacji Wspierania Współpracy Litewsko-Polskiej im. Adama Mickiewicza".

Idea powołania takiej Fundacji zrodziła się podczas wizyty na Litwie Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Początkowo planowano powołanie jednej Fundacji, lecz w trakcie negocjacji postanowiono, iż powstaną dwie identyczne — w Polsce i na Litwie. Celem tych Fundacji będzie wspieranie działalności społecznej, obywatelskiej, kulturalnej, naukowej, oświatowej i gospodarczej prowadzonej na rzecz współpracy obu krajów. Założycielami Litewsko-Polskiej Fundacji jest 12 osób — są to przedsiębiorcy, ludzie związani z oświatą i kulturą, dziennikarze. M.in. wśród

założycieli są: Nerijus Germanas, Algis Kalėda, Pranas Morkus, Vytautas Plečkaitis, Czesław Okieńczyk, Artur Płokożto, Zygmunt Mackiewicz i inni. Prezesem został przewodniczący Litewsko-Polskiej Grupy Parlamentarnej poseł Vytautas Plečkaitis.

Prezydent Algirdas Brazauskas podczas zebrania założycielskiego podkreślił, że Fundacja będzie miała duże znaczenie polityczne, gdyż będzie ilustrowała, jak nasze państwa potrafią współpracować we wszystkich pozostałych dziedzinach.

Temat działalności Fundacji będzie jednym z wielu, które prezydenci Litwy i Polski omówią podczas zaplanowanego na 19 września spotkania na Morzu Bałtyckim.

Lucyna DOWDO

Wybory-96

"Nasz ruch zrzesza osoby bezpartyjne"

Rozmowa ze współzałożycielem politycznego ruchu "Rinkimai 96" ("Wybory 96") posem na Sejm Juliusem VESELKĄ

— W Ministerstwie Sprawiedliwości zarejestrowano bodajże 33 partie, zamierzające wystawiać swoich kandydatów w zbliżających się wyborach parlamentarnych. Tak więc wyborca ma z czego wybierać. Czy warto więc było powoływać jeszcze ruch niepartyjny?

— O to właśnie chodzi, że zarejestrowano 32 partie i tylko jeden ruch niepartyjny. Mnogość partii wcale nie ułatwia obywatelowi wyboru, tym bardziej, że nawet programy tych partii są do siebie podobne. Dlatego też postanowiliśmy zrzeszyć w jednym ruchu osoby bezpartyjne. Bezpartyjni są najmniej zideologizowani, nie są ślepo zapatrzeni w jednego wodza, więc łatwiej im przychodzi zrozumienie, co jest naprawdę mądre i racjonalne, a co jest tylko propagandową wrzawą.

— Jakie wymagania powinni spełniać członkowie Waszego ruchu?

— Podstawowym wymaganiem jest realizowanie naszego

programu. A program ten znacznie się różni od tych, które proponują partie. Weźmy dla przykładu politykę zagraniczną. My twierdzimy, iż powinniśmy przede wszystkim poznać opinię obywateli na ten temat. Dziś wszyscy politycy deklarują chęć wstąpienia do NATO i Unii Europejskiej, żadnych innych opinii nie słyszymy. W naszym ruchu są natomiast ludzie, którzy uważają, że może korzystniej było by zachować neutralizm i nie spieszyć do NATO. Bo ta propaetkowa polityka nie przez wszystkich jest akceptowana, nie wątpię, że nie przez wszystkich. Poza tym sądzimy, że w naszej polityce zagranicznej powinny dominować interesy gospodarcze Litwy. Gdyby się okazało, że dla naszego państwa korzystniej było by zrezygnować z dążeń do Unii Europejskiej na rzecz współpracy z państwami wschodnimi, nawet z Rosją, mówię to bez ogródek, to dla czego mielibyśmy kurczowo trzymać się Unii?

(Dokończenie na str. 9)

Vytienio 20
2006 Vilnius

Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

Lietuvos avialinijos

BANK POLSKA KASA OPIEKI S. A.

Dzielnia od 1929 r.

PRZEDSTAWICIELSTWO
W WILNIE

2001 Vilnius, Palangos 1/10-16
Tel/fax 61-15-41, fax 223844

KUPON 3 Konkurs "WYGRAJ Z KURIEREM"

Szanowny Czytelniku

Tematem tego konkursu są III Międzynarodowe Targi Kowieńskie POLEXPORT'96.

Dzisiaj zamieszczamy trzecie pytanie:

Ilu wystawców weźmie udział w III Międzynarodowych Targach Kowieńskich POLEXPORT 96?

- a) 1000 firm
- b) 250 firm
- c) 30 firm

Imię

Nazwisko

Adres

Warunkiem udziału w konkursie jest nadesłanie albo doręczenie do redakcji "Kuriera Wileńskiego" w terminie do dnia 3 października br. 3 prawidłowo wypełnionych kuponów z 5, jakie zamieścimy. Honorowane będą tylko kupony oryginalne.

Do wygrania są:

- główna nagroda — magnetowid
- oraz 15 nagród pocieszenia: zestawy kosmetyków, walkmany, zestawy stołowe, aparaty fotograficzne KODAK.

Łączna wartość nagród około 3 tysięcy litów.

**ZAGRAJ I
"WYGRAJ Z KURIEREM"**

SENTENCJA DNIA

Najpotężniejsze rzeki tracą swoją siłę, gdy rozdzielają się na kilkanaście strumieni.

OWIDIUSZ

NA ZDJĘCIU: polscy oficerowie po wręczeniu im litewskich świadectw.

Fot. M. Pałuszkiewicz

Polscy oficerowie uczyli się w Wilnie języka litewskiego

Wczoraj w Wilnie rektor Litewskiej Akademii Wojskowej gen. Zenonas Kulys wręczył dyplomy pierwszym polskim oficerom, którzy ukończyli na tej wyższej uczelni ponad półroczne studia języka litewskiego.

Studiując w Wilnie, sześciu oficerów ościenego państwa nie tylko uczęszczano na wykłady, lecz zwichowało Litwę — zorganizowano dla nich wycieczki

do Kowna, Szawel, Trok, na Górę Krzyży.

Podczas wręczania świadectw ukończenia studiów byli obecni p. o. dowódcy wojska pułkownik Valdas Tutkus, oficerowie Sztabu Generalnego, pedagodzy Litewskiej Akademii Wojskowej, attaché wojskowy RP w naszym kraju Andrzej Firewicz.

(Dokończenie na str. 2)

Rocznice dnia 13 września

1739 r. — W Ciechanowcu nad Nerem urodził się Krzysztof Kluk (zm. 1796), ksiądz, wybitny przyrodnik polskiego Oświecenia, autor dzieł z zakresu botaniki, ogrodnictwa, leśnictwa, zoologii, m.in. trzytomowego dzieła *Dykcyonarz roślinny*.

1788 r. — Dania zajęła Szwecję.

1788 r. — Nowy Jork został stolicą USA.

1955 r. — Po raz pierwszy, po II wojnie światowej Niemcy i ZSRR nawiązały stosunki dyplomatyczne.

J.T.

W kilku zdaniach

- * Dwustronna litewsko-białoruska komisja na drugim posiedzeniu w Wilnie omawia kilka aktualnych kwestii stosunków gospodarczo-handlowych obu krajów. Członkowie komisji w Ministerstwie Przemysłu i Handlu przedstawiają informację o tym jak Białoruś zwraca Litwie pozostały dług za dostarczoną energię elektryczną, omówi się misję przedsiębiorców litewskich na Białoruś, jak też przebieg przygotowania umowy o popieraniu i ochronie inwestycji.
- * Litwa jako jedna z pierwszych poparta przyjętą we wtorek przez Zgromadzenie Ogólne NZ rezolucję, potwierdzającą tekst układu o całkowitym zakazie prób nuklearnych.
- * Kapitał akcyjny spółki "Lietuvos energija" zostanie zwiększony z 2 mld do 2,85 mld Lt. Pod względem kapitału akcyjnego jest to największe przedsiębiorstwo kraju.
- * Umowa o współpracy związków przemysłowców Rosji i Litwy znacznie ożywi dwustronne kontakty gospodarcze. Oświadczył to prezes Rosyjskiego Związku Przemysłowców i Przedsiębiorców Arkadij Wołski podczas uroczystego podpisania tego dokumentu, które się odbyło w Moskwie. Powiedział on, że po zawarciu takiej umowy między Rosją a Bułgarią obrót towarowy wzrósł o 30 proc.
- * Odtąd byłby szef dyplomacji litewskiej Stasys Antanas Bačkis może się szczycić tytułem oficera Francuskiej Legii Honorowej. Ten order, wprowadzony jeszcze za czasów cesarza Napoleona Bonaparte w roku 1802, we śróde wręczył mającemu za sobą przeszło 60 lat pracy dyplomatycznej S. A. Bačkisiowi w swej rezydencji wileńskiej nadzwyczajny i pełnomocny ambasador Francji na Litwie Michel Touraine.
- * 11 września po południu dyżurną służbę Głównego Komisarzatu Policji m. Kowna powiadomiono o tym, że w szkole średniej "Vytautas" (Taikos pr. 51) umieszczone zostały ładunki wybuchowe, ale fakt ten nie potwierdził się.
- * Naukowcy stwierdzili, że dzieci, karmione piersią co najmniej cztery i pół miesiąca, rzadziej chorują na zapalenie wyrostka robaczkowego, pisze gazeta "Politiken". W toku badań obserwowano 450 dzieci z Neapola.
- * Szef sztabu jednostki zaopatrzenia materialnego królewskiego lotnictwa wojewskiego Danila pułkownik-lejtnant W. H. Johansen i major K. Vinter przywieźli i przekazali litewskiej służbie zdrowia 17 pojemników z materiałami opatrunkowymi.
- * Poseł na Sejm Algimantas Salamakinas, reprezentujący frakcję LDPP, w czwartek został zatwierdzony na przewodniczącego sejmowego Komitetu Reform Administracyjnych i Samorządów. Zastąpił on Algirdasa Sadkauskasa, który rezygnując z mandatu poselskiego zrzekł się też stanowiska przewodniczącego komitetu.
- * Na podstawie komunikatu ambasady Republiki Litewskiej, do czasu podania nowych wskazań na temat zaistniałej sytuacji epidemiologicznej, zawieszają się wwoz i przewóz przez Austrię bydła, artykułów i surowców zwierzęcych.
- * Na oknie 49 lat na terytorium 205 ha powstaje Kłajpedzka Wolna Strefa Gospodarcza. Przewiduje to przyjęta w czwartek przez Sejm ustawa o Wolnej Kłajpedzkiej Strefie Gospodarczej.
- * Najnowsze wydania naukowe i techniczne, słowniki, monografie zaprezentowano na otwartej we czwartek w Litewskiej Bibliotece Technicznej wystawie - targach.

Delegacja Sejmu udała się do Pekinu

We czwartek delegacja Sejmu Litwy udała się do Pekinu (Chiny). Weźmie ona udział w rozpoczynającej się dzisiaj 96 konferencji Unii Międzyprzemysłowej.

W składzie delegacji parlamentu Litwy są wiceprzewodniczący

Sejmu, zastępca przewodniczącego Prezydium Zgromadzenia Bałtyckiego Egidijus Bičkauskas, posłowie Irena Šiaulienė, Wanda Briedienė i szef kancelarii Sejmu Arvydas Kregždė.

(ELTA)

Nowa fabryka rur plastikowych w Wilnie

We czwartek uruchomiono pierwszą linię nowego przedsiębiorstwa rur plastikowych "Wavin Baltic". W uroczystym otwarciu zakładu wziął udział prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas. Obcejal on hale produkcyjne, interesował się nowymi wyrobami.

45 proc. akcji wspomnianej spółki akcyjnej należy do duńskiej firmy "Wavin", największego producenta tych wyrobów w Europie,

23 proc. — do Duńskiego Funduszu Inwestycji, natomiast Państwo Litewskie ma w posiadaniu 32 proc. akcji, z których 8 proc. należy do pracowników zakładu. Przedsiębiorstwo znajduje się w pomieszczeniach byłej fabryki "Wyrobów polimerowych", ponad 80 pracowników, którzy podjęli we czwartek pracę w fabryce, było także specjalistami tamtejszego zakładu.

(ELTA)

DEKRET Prezydenta Republiki Litewskiej o zastępstwie Premiera Republiki Litewskiej

12 września 1996 r., nr 1043

Artykuł 1.
Zgodnie z artykułem 97 Konstytucji Republiki Litewskiej, uwzględniając wniosek Premiera Republiki Litewskiej Laurynasa Mindaugasa Stankevičiausa, zlecam ministrowi Albertasowi Valysowi zastępowanie Premiera Republiki Litewskiej w dniach 13-14 września 1996 r.

Artykuł 2.
Dekret traci ważność z chwilą powrotu Premiera Republiki Litewskiej Laurynasa Mindaugasa Stankevičiausa do Wilna.

Artykuł 3.
Dekret ten wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1136)

Dziękujemy ofiarodawcom

W ubiegłym tygodniu z prywatną wizytą na Białoruś i Litwie gościli panowie Edward Merkis i Władysław Kędziora z miasta Leicester w Anglii. Korzenie obu panów wywodzą się z Wileńszczyzny, a przybyli tu z darami dla dzieci. Nie jest to ich pierwsza wizyta, od dwóch lat bowiem patronują domowi dziecka w Podbrodziu. Myśl takiego patronatu zrodziła się przy polskim kościele w Leicester. Ludzie ofiarowują pieniądze, ubrania. Panowie Edward i Władysław, pomimo że przyjechali tu całkiem prywatnie i za własne pieniądze, przy okazji spełnili ten piękny użynek charytatywny.

Gdy dziękowaliśmy im za to ich poświęcenie, powiedzieli, iż właśnie w taki sposób powracają do swoich korzeni.

W imieniu dzieci, a także własnym serdecznie dziękujemy nie tylko osobom, które przywoziły dary, ale także wszystkim ofiarodawcom.

J. T.

Polscy oficerowie uczyli się w Wilnie języka litewskiego

(Dokończenie ze str. 1)

W przyszłym roku na Litwę w celu studiowania języka litewskiego powinna przybyć jeszcze jedna grupa polskich oficerów. Nasi oficerowie także uczyli się języka polskiego w tym sąsiednim państwie.

Taki program wymiany uczyszniwa się na podstawie dwu-

stronnej umowy o współpracy Ministerstwa Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwa Obrony Kraju Litwy, która między innymi, przewiduje wspólne projekty szkolenia i podnoszenia kwalifikacji personelu wojskowego.

W Sejmie Litwy

Zmieniono poszczególne artykuły kodeksu karnego

Sąd, odraczając wymierzoną karę, może wyznaczyć skazanemu jedno lub kilka zobowiązań, w tym wykonanie nieodpłatnych robót do tysiąca godzin w trybie ustalonym przez rząd. Przewiduje to zmieniony w czwartek przez Sejm artykuł 47 (1) kodeksu karnego. Według dotyczących ustaleń można było wyznaczyć do 100 godzin robót publicznych.

Sejm zmienił także 61

artykuł kodeksu karnego. Ustala on przymusowe środki o charakterze wychowawczym, stosowane wobec nieletnich, zwolnionych od odpowiedzialności karnej za dokonane przestępstwo. Zmieniony artykuł 61 kodeksu karnego przewiduje, nie jak dotychczas, wykonywanie przez nich robót publicznych, lecz nieodpłatną pracę od 20 do 100 godzin w trybie ustalonym przez rząd.

(ELTA)

Ograniczenia na niemieckich drogach

Od początku przyszłego tygodnia przez przejście graniczne między Niemcami i Polską we Frankfurcie nad Odrą nie będą mogły przekraczać granicy samochody osobowe z przyczepami, na których przewozi się inne środki transportowe. Jak poinformował agencję ELTA dział informacji i

prasy MSZ Litwy, taki zakaz będzie obowiązywał tylko samochody jadące z Niemiec magistralą A 12. Na podstawie komunikatu ambasady Litwy w Bonn, wspomniane środki transportowe będą mogły przekraczać granicę na przejściu w Forście, do którego można dojechać magistralą A 15.

(ELTA)

Kandydat (!)

Prezes EBSW — do Sejmu

Prezes oświatowego koncernu EBSW Gintaras Petrikas zgłasza swą kandydaturę do Sejmu i zebrał już dostateczną ilość podpisów wyborców.

Dziennik "Kauno diena" poinformował, że szef koncernu, któremu wytoczono sprawę karną oraz zastosowano środek prewencyjny — areszt domowy, zamierza kandydować w Kowieńskim Centralnym Okręgu Wyborczym.

Jako kandydat nie został jednak jeszcze zarejestrowany. Dziennikowi potwierdził to przewodniczący Głównego Komisji Wyborczej Zenonas Vaigauskas.

Konstytucja nie ogranicza możliwości kandydowania do parlamentu osobom, którym wytoczono sprawę karną i zastosowano areszt domowy. Zgodnie z art. 56

Konstytucji posłami na Sejm nie mogą być osoby, które nie zakończyły odbywania kary zgodnie z wyrokiem sądowym, jak również osoby uznane przez sąd za niezdolne do czynności prawnych.

Z. Vaigauskas powiedział, że jeśli G. Petrikas zostanie zarejestrowany jako kandydat na posła do Sejmu, ustawowo będzie mu przysługujący status nieetykalności — bez zgody Głównego Komisji Wyborczej nie będzie mógł być pociągnięty do odpowiedzialności karnej i aresztowany.

Szef koncernu EBSW G. Petrikas oskarżony został o machinacje finansowe — tysiącom osób jego koncern dłużny jest przeszło 80 mln litów. Dziennikowi "Kauno diena" powiedział on, że 5 mln już zwroczył.

(BNS)

M. Czobot wycofuje się z frakcji chadeckiej

Poseł na Sejm, sygnatariusz Aktu Niepodległości Litwy Medard Czobot odmówił uczestniczenia w przyszłych wyborach do Sejmu i wycofuje się z frakcji chadeckiej demokratów.

Kontynuowanie działalności w tej frakcji, jak powiedział, nie ma sensu (niez jego winy). Jednakże nie chce zaszokować kampanii wybor-

czej Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej M. Czobot swe wyjaśnienia i ewentualną polemikę odkłada na okres po wyborach. W swym oświadczeniu poseł twierdzi, że przyczyną i motywem, dla których rezygnuje z udziału w wyborach do Sejmu, są dobrze znane sejmowej frakcji chrześcijańskich demokratów i zarządowi partii.

Poseł na Sejm Medard Czobot został wybrany do Sejmu w jednomandatowym Okręgu Nowomiejskim nr 1 m. Wilna. Jest on członkiem sejmowego Komitetu Zdrowia, Spraw Społecznych i Pracy. Od 1992 roku M. Czobot należy do Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej.

(ELTA)

W drodze do kolejnej pożyczki

Nie padła odpowiedź: "nie"

Na Litwie gościła delegacja Funduszu Rozwoju Społecznego (FRS) przy Radzie Europy. Celem oficjalnej wizyty było zapoznanie się z problemami społecznymi na Litwie oraz omówienie ewentualnej możliwości pomocy finansowej w postaci pożyczki na warunkach ulgowych.

Na dzień dzisiejszy FRS liczy 25 członków. Litwa do Funduszu wstąpiła przed rokiem i jest jedynym państwem nie tylko spośród krajów nadbałtyckich, lecz również z byłych republik związkowych. Oprócz naszego kraju w skład Funduszu wchodzi tylko dwa kraje postkomunistyczne: Bułgaria i Słowenia.

W lipcu br. Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy Litwy dąży do uzyskania pożyczki doręczyło FRS projekt programu "Zaopatrzenie powracających zestrzańców w powierzone mieszkalnictwo".

Dla opracowania programu stworzona została specjalna komisja, w skład której weszli funkcjonariusze z Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy, Departamentu mniejszości narodowych i problemów regionalnych, ministerstw finansów, ekonomii, budowy i urbanistyki, a także organizacji społecznych. Projekt programu został uzupełniony przez ekspertów FRS i rozpatrzył się go na posiedzeniu zarządu Funduszu w dniach 26-27 września.

W Ministerstwie Opieki Społecznej i Pracy delegacja Funduszu Rozwoju Społecznego Rady Europy w składzie Giorgio Ratti — przewodniczącego zarządu FRS, Kari Nars — przewodniczącego rady administracyjnej Funduszu, a także Giusti Pajardi — pracowniczki sekretariatu, spotkała się z ministrem Mindaugasm Mikailą, kierownikiem działu m.in. ds. migracji, usług społecznych, a także innymi funkcjonariuszami ministerstwa.

Jak zaznaczył minister M. Mikaila realizacja programu o zaopatrzeniu zestrzańców w powierzone mieszkalnictwo jest dla Litwy problemem bardzo istotnym, jednakże dysponując środkami, jakie na ten cel może przeznaczyć państwo litewskie jest to niemożliwe. Dlatego też Litwie bardzo zależy na danej pożyczce.

Ustawa RL o obywatelstwie gwarantuje prawo wolnego powrotu w celu stałego zamieszkania na Litwie wszystkim obywatelom Litwy — byłym stałym mieszkańcom (a także ich dzieciom i wnukom) przed dniem 15 czerwca 1940 r. zamieszkującym obecnie terytorium Litwy. Zgodnie z ustawami RL powracający rehabilitowani więźniowie polityczni i zestrzańcy mają prawo na odzyskanie swojej własności, a także na otrzymanie wsparcia finansowego ze strony państwa na zaopatrzenie się w mieszkanie.

Przez pryzmat statystyki sprawę zestrzańców można rozpatrywać następująco: w okresie okupacji nieprawie represjonowano z Litwy około 300-500 tys. mieszkańców Litwy. Proces powro-

tu zestrzańców rozpoczął się w 1956 roku, tym niemniej liczba rodzin chcących i mających prawo na powrót do Ojczyzny nie maleje. Podstawowym problemem dotyczącym powrotu zestrzańców nadal pozostaje zaopatrzenie ich w mieszkanie. Budżet państwa w latach 1992-1995 przeznaczając na ten cel 9,6 mln Lt, za które udało się zbudować bądź kupić 400 mieszkań. Jeżeli uda się uzyskać pożyczkę, umożliwi to (w ramach programu) zaopatrzyć w mieszkania 2000 rodzin zestrzańców. Mieszkania te zostaną przydzielane w ustalonym trybie, nie można je będzie jednak sprywatyzować i pozostaną one na bilansie samorządów.

Oblicza się, że na realizację programu zaopatrzenia zestrzańców w mieszkanie (do 2000 roku) potrzeba około 125 mln Lt. Jednak wspomniana ewentualna pożyczka ma to do siebie, że może ona wynosić nie więcej niż 40 proc. ogólnej sumy czuj państwa ubiegające się o pożyczkę powinno wyasygnować na realizację danego programu 60 proc. środków.

Jak zaznaczył przez zarządu FRS Rady Europy Giorgio Ratti, w przyszłości na posiedzeniu zarządu zostanie rozpatrzona możliwość pożyczek wynoszących 50 proc. od niezbędnej sumy, być może zostaną wyodrębnione dziedziny priorytetowe, gdyż, jak widać, kraje postkomunistyczne najczęściej w budżecie państwa nie posiadają środków na realizację niniejszego ważnego programu. Giorgio Ratti stwierdził, że jako pierwsze litewskiego projektu programu przedstawionego dla Funduszu Rozwoju Społecznego jest na wysokim poziomie, przesławi więc realne możliwości udzielenia pożyczki.

Mówiąc o problemach społecznych minister Mindaugas Mikaila wspominał o rosnącym na Litwie bezrobociu i konieczności przekwalifikowania kadry, o tym, że zdrowisko Druskiemki wymaga zmiany infrastruktury. Do jednego z najbardziej bolesnych problemów należy zaopatrzenie sierot w mieszkania. Nie idzie tu mowa o nieodpłatnym przydzielaniu mieszkań, tylko o stworzeniu możliwości nabycia ich dla sierot na warunkach ulgowych. Nie wykluczone jest, że właśnie z programem dotyczącym powierzchni mieszkalnej dla sierot Litwa w niedalekiej przyszłości będzie ubiegła się o kolejną pożyczkę.

Delegacja Funduszu Rozwoju Społecznego Rady Europy spotkała się również z ministrem zdrowia Litwy Antanasem Vinkusem, który o problemach litewskiej medycyny mówił raczej ogólnikowo, nie wyodrębniając poszczególnych aspektów.

Decyzja o udzieleniu pożyczki padnie dopiero w końcu września, na razie wypada chyba się cieszyć, że na żadną prośbę i propozycję, mniej czy bardziej przejęzycznie sformułowaną nie padła odpowiedź: "nie".

Mirosława ILGIEWICZ

Wczoraj w prasie Litwy

LIETUVOS rytas

"W znamionach czasu" czytamy:

Wypuszczony z więzienia na Łukiskach aż do sądu i przebywający w areszcie domowym przez EBSW G. Petrikas postanowił kandydować na posła do Sejmu. Człowiek, który roztrwonili przywłaszczony miliony litów, wyłudzonych od mieszkańców i banków Litwy, zapoczątkował kampanię wyborczą dewizą: "Należy zwrócić ludziom wkłady powierzone dotkniętym bankrutem bankom i poprawić zaopatrzenie społeczne ludności". Trudno o większy cynizm.

Człowiek, którego działalność unieszczyliwiała wiele rodzin na Litwie, podejmuje się roli zbawcy narodu. Jasne jest jednak, że mandat poselski potrzebny jest G. Petrikasowi nie dla przywrócenia sprawiedliwości, lecz dla jej unięknięcia, aby ponownie nie trafić do celi na Łukiskach. Szef EBSW swego celu usiłuje dopiąć z pomocą pieniędzy — za jeden podpis na jego poparcie mieszkańcom Kowna ofiarowano do 15 Lt.

Nie ma podstaw, by sądzić, że te manipulacje G. Petrikasa spalą na panewce i nie uda mu się przywłóczyć czystej szaty. Raczej odwrotnie. Już nie jedna osoba na Litwie udowodniła, że skompromitowana przeszłość nie jest przeszkodą w dążeniu do nowej kariery.

Mający skandaliczny rozgłos p. I. Zareckis, były naczelnik kolonii robot poprawczych w Prawieniskach, w której przestępy wyprawiali uczy i organizowali zbrojne ucieczki, ponownie odzyskał łaskę kierownictwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Komisarz generalny J. Laudauskas skompromitowanemu ekszekutorowi zakładu poprawczego wydał licencję na prowadzenie działalności w sferze ochrony. Pierwszą taką licencję, zezwalającą na posiadanie broni, w Kownie otrzymał były szef KGB tego miasta.

I. Zareckis już nie pierwszy raz znajduje protektorów w MSW. Po zbrojnej ucieczce dwóch więźniów z kolonii w Prawieniskach, gdy dwie osoby zabiło, a trzy zostały ranione, opublikowano, że I. Zareckis zostaje zwolniony z pracy w systemie spraw wewnętrznych, a prokuratura wszczęła przeciwko niemu sprawę karną. Po pewnym czasie okazało się jednak, że skompromitowanemu pułkownikowi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadal pokała pobory, że korzysta on z urlopu, leczenia, po czym przechodzi na emeryturę z prawem noszenia mundur pułkownika.

Opublikowana przez "Lietuvos rytas" informacja o tym, czym się obecnie zajmuje I. Zareckis, zadziwiła również doradcę prezydenta ds. praworządności Z. Kalinasa oraz prokuratora generalnego W. Nikitina.

Zaskoczeniem ponoć było nie tylko to, że funkcje ochrony zbrojnej będzie mógł pełnić skompromitowany szef zakładu penitencjarnego, którego okres kierownictwa niektórzy przestępcy nazywają wypoczynkiem w obozie rehabilitacji, ale i to, że I. Zareckisem ponownie się zainteresowało prokuraturę, nie wykluczając możliwości ponownego wytoczenia mu sprawy karnej.

I. Zareckis nie jest jedynym funkcjonariuszem MSW, który w wyniku skandali stracił służbę i któremu wydana została licencja na działalność w zakresie ochrony. Rzecz można, że pułkownik podjął śladem swego byłego szefa gen. R. Vaitekūnasa. Był ministrem spraw wewnętrznych, który utracił stanowisko z powodu kilku skandali, również kieruje firmą ochroniarską, jest jednym z jej założycieli i właścicieli.

Prokurator generalny W. Nikitinas wyraził zaniepokojenie z powodu tego, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ostatnio zaczęło szybciej wydawać licencje dla firm ochroniarskich, które się stają zbrojnymi strukturami. Może to stworzyć warunki do zaistnienia różnych negatywnych zjawisk, jak np. nowe rodzaje szantażu, przeciek tajnej informacji.

Niedawno pracownicy Prokuratury Generalnej zdemaskowali byłego komisarza służby badania wyjątkowo ciężkich przestępstw MSW, który pod płaszczykiem firmy ochroniarskiej pobierał od różnych firm "opłatę za ochronę". Ten ekskomisarz nie miał w okresie swej służby tyłu skandali, ile np. I. Zareckis i R. Vaitekūnas, jednakże całą swą węgrod, operatywną informację wykorzystał do działalności przestępczej.

Jak na razie brak podstaw, aby stwierdzić, że wszyscy pracownicy, którzy utracili stanowiska w MSW i zdołali uzyskać licencje firm ochroniarskich, będą prowadzić działalność przestępczą bądź służyli przestępcom. Nie-

mniej założyciele firmy, która otrzymała licencję, mogą swe akcje w dowolnej chwili sprzedać byłemu komu.

Zrozumiałe jest, że członkowie "brigady wileńskiej" oraz kowiercy "doktorowie", chcąc legalnie posiadać broń, sami nie otrzymają licencji firm ochroniarskich. Mogą natomiast poprosić o to skompromitowanych, ale posiadających w MSW swych protektorów funkcjonariuszy. Znamy jest już przypadek, gdy "brigada wileńska" za 300 tys. Lt usiłowała nabyć akcje pewnej firmy ochroniarskiej.

Pieniądże stają się obecnie najmocniejszym argumentem, wobec którego tracą blask nie tylko generalskie naramieniki. Za pieniądze usiłuje się również przekupić potencjalnych wyborców Sejmu i uniknąć w ten sposób przed ręką sprawiedliwości.

RESPUBLIKA

"Pobito jeszcze jedną dziennikarkę"

"Respublika" — pisze Valdas Kvedaras:

"Przedwczoraj o godz. 17.20 — w wileńskiej dzielnicy Baltupis pobito została i obrabowana dziennikarka "Respubliki" Angelina Liaudauskienė, która szła z ul. Didlauko w kierunku przedszkola "Jovarelis".

W ciągu miesiąca już czwarty dziennikarz "Respubliki" stał się ofiarą przemocy. Miesiąc temu wykręcał ręce i groził R. Skitkaitė dyrektor Centrum Kulturolno-Rozrywkowego w Śilutė A. Andriūška, nieznanymi osobnikami w Kownie przesładowali O. Strikulenė, po publikacjach o neonazistach na Litwie poturbowany został D. Šumskas, od którego żądano zdejmowania faktów. Te trzy incydenty nie zostały zbadane do końca, chociaż w pierwszym i drugim przypadku sprawy są znane.

Wczoraj lekarz Wileńskiego Szpitala nr 2 R. Talocika zjadał dziennikarkę "Respubliki" A. Liaudauskienė i stwierdził zlanie krwi nosowej oraz spowodowany przez to obrzęk twarzy.

A. Liaudauskienė opowiadała, że około godz. 17.10 — wyszła ze szkoły przemysłu lekkiego, udając się w kierunku przedszkola "Jovarelis". Przez laszek jest tu zaledwie 5 minut drogi. Żeby iść było iść, zmieniła buty i wtedy ujrzała zbliżającego się do niej ubranego z dres młodzieńca w wieku około 20 lat. Obejrzała się, ale nie zobaczyła żadnych przechodniów, więc instynktownie przysięgnęła pod pachą torbę. Młody człowiek przyskoczył do A. Liaudauskienė i po rosyjsku zapytał, czy go nie boli. Usłyszał przeczącą odpowiedź, a na widok złotej obrączki na jej palcu zawołał: "Złoto, złoto!", chwycił za rękę, groząc wykręceniem, jeśli nie odda mu obrączki.

Przestępca uderzył kobietę pięścią między oczy powodując krwotok z nosa. Napastnik zaczął grzebać się w jej torbie — znalazł i przywłaszczony 30-40 banknotów dwulitowych, a małą portmonetkę, zawierającą trzy litry i kilka centów, demonstrowalnie odrzucił w bok.

A. Liaudauskienė mówi, że wyzwała pomocy, ale pierwszy przechodnie zjawili się dopiero wtedy, gdy napastnik już uciekł. Na krzyk kobiety nie zareagowali i przeszli obok.

Jestem wdzięczna kierownictwu przedszkola "Jovarelis" Reginie Braunauskienė, do której wpadłam skrawioną i splakana — opowiada A. Liaudauskienė. Od razu zorientowała się, co się stało i zadzwoniła na policję.

A. Liaudauskienė twierdzi, że chociaż policję poinformowano, gdzie się znajduje poszkodowana, służba patrolowa przybyła do pobliskiej szkoły. Dopiero po drugim telefonie policjanci znaleźli dziennikarkę.

Poszkodowana została odwieziona na miejsce przestępstwa, które funkcjonariusze policji obejrzyli, a następnie do Wileńskiego Komisariatu Policji nr 6. Tu przetrząsnął ją śledczy Ludvikas Dainariavičius, pokazał jej kilka albumów z fotografiami w nadziei, że rozpozna przestępcę.

— Nie chciałam mieć więcej do czynienia z policją — ze łzami w oczach powiedziała wczoraj koleżanka. — Że policja błądziła, zanim przybyła — to jeszcze pół biedy. Kiedy została przywieziona do komisariatu, w gabinecie śledczego Dainariavičiusa jej córka odrabiała lekcje, a sam śledczy nie spieszył, by porozmawiać ze mną. Nawet nie zaproponowano odwiezienia okrawionej i pobitej kobiety do domu, chociaż była późna godzina.

Główny komisarz Głównego Komisariatu Policji m. Wilna Vytautas Leipus wczoraj dziennikarce "Respubliki" powiedział, że wypadek z koleżanką jest jednym faktem napadu, odnotowanym w kronice wypadków kryminalnych w dniu przedwczorajszym. Zdaniem komisarsza, podobne wypadki w Wilnie ostatnio są rzadkością.

Wczoraj po południu sporządzony został portret pamięciowy przestępcy.

Irak-USA

Waszyngton przygotowuje się do nowej operacji przeciwko Bagdadowi

Samoloty USA w czwartek zajęły pozycje w rejonie Zatoki Perskiej, przygotowując się do powszechnie oczekiwanej akcji przeciwko Irakowi, mającej stanowić odpowiedź na odpalenie przez armię iracką w środę rakiety ziemia-powietrze w kierunku amerykańskich myśliwców F-16, kontrolujących strefę zakazaną dla lotów na północy kraju.

Jak informuje waszyngtoński korespondent agencji Reuters, strategię w Pentagonie w środę zajęli byli wyznaczaniem celów, jakie będą przedmiotem nalotu amerykańskich bombowców B-52. Prowadzący kampanię wyborczą w stanie Arizona, prezydent USA Bill Clinton oświadczył w środę w Sun City, iż "uczyni wszystko co jest konieczne", by chronić amerykańskich pilotów, czuwających nad respektowaniem przez Irak stref chronionych, utworzonych na północy i południu tego kraju po wojnie kuwejckiej 1990-1991. Clinton zapowiedział, iż "nadszedł czas odpowiedniego, konkretnego uregulowania całej sytuacji". Wcześniej jego rywale w wyborach — kandydat partii republikańskiej Bob Dole zarzucili prezydentowi brak zdecydowania oraz mętłą strategię w kwestii irackiej.

Cytowane przez agencję Reutersa anonimowe miarodajne źródła waszyngtońskie sugerują, iż oprócz bombowców B-52, departament obrony wysłał nad Irak także niewykrywalne przez radary myśliwce F-117A "Stealth". Według tych samych źródeł, w środę rząd Clinton miał prowadzić intensywną konsultację z amerykańskimi sojusznikami, zarówno w sprawie sytuacji w samym Iraku, jak i skutków obecnych wydarzeń dla bliskowschodnich procesów pokojowych. Przedstawiciel Białego Domu, zastrzegając sobie anonimowość, powiedział dziennikarzowi Reutersa, że Waszyngton przede wszystkim pragnie poinformować szczegółowo państwa arabskie o planowanej akcji i jej perspektywicznych celach, tak by kraje regionu były w pełni świadome intencji USA.

Przebywający w Nowym Jorku wiceminister spraw zagranicznych Iraku Ryadh al-Qaysi ostrzegł natomiast w środę wieczorem, iż Bagdad "zdecydowanie bronić się będzie przed naruszeniem przestrzeni powietrznej kraju", a odpalenie rakiety w kierunku amerykańskiego samolotu w środę było usprawiedliwionym aktem obrony terytorium kraju przed nielegalnymi działaniami USA.

USA

Perot wybrał swego kandydata na wiceprezidenta

Milliarder z Teksasu, 66-letni Ross Perot, ubiegający się o prezydenturę z ramienia kierowanej przez niego Partii Reform, wybrał mało znanego ekonomistę Pata Choate jako swego partnera i zarządcę kandydata na wiceprezidenta w zbliżających się wyborach. Perot ma nadzieję, że posunięcie to ożywi jego słabnącą kampanię.

Perot przedstawił Choate'a podczas półgodzinnego wystąpienia telewizyjnego jako doświadczonego eksperta w sprawach gospodarczych i zdecydowanego przeciwnika Północnoamerykańskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (NAFTA).

"On zna system. Wie co jest w nim złego. Jego poglądy są naszymi poglądami" — powiedział Perot, dodając, że jego wyborczy partner jest osobą "dużego intelektu, odważną i z charakterem".

55-letni Choate pracował w ministerstwie handlu za rządów prezydentów Nixona i Forda. Ma jednak niewielkie doświadczenie polityczne na arenie ogólnokrajowej. Perot wybrał go po odrzuceniu przez trzech doświadczonych polityków /m. in. byłego senatora Davida Borena/ jego oferty wspólnego startu w wyborach.

55-letni Choate, autor sześciu książek o tematyce politycznej, był doradcą Perota podczas wyborów w 1992 r., kiedy Perot, wówczas startujący jako kandydat niezależny, uzyskał 19 proc. głosów. Wspólnie z Perotem napisał nacechowaną populizmem książkę o konieczności odrzucenia porozumienia NAFTA.

Tym razem poparcie dla Perota waha się — według sondaży — w granicach 5 proc. Mimo coraz to nowych prób, Perot i finansowana przez niego Partia Reform (którą jest również założycielem) nie zdołali skupić na sobie uwagi opinii publicznej.

Tajlandia

Zbiorowe harakiri ponad 100 wietnamskich uchodźców

Ponad stu wietnamskich uchodźców — mężczyzn i kobiet — mających zostać przymusowo deportowanych z obozu w Tajlandii do Miasta Ho Chi Minha (d.Saigonu), w środę usiłowało popełnić samobójstwo, dokonując harakiri, by uniknąć odesłania do Wietnamu. Dzień później, w czwartek rano, mimo wszystko, deportacja doszła do skutku.

17 mieszkańców likwidowanego obecnie obozu w Sikhui (250 km na północny wschód od Bangkok), uczestników zbiorowego harakiri, zostało umieszczonych w szpitalu — stan czterech kobiet określono jako krytyczny. Tragedia nie przeszkodziła władzom Tajlandii w realizacji planu — 187 byłych uchodźców, w tym również część samookaleczonych, siłą załadowano do dwu samolotów i w czwartek po południu miejscowego czasu (rano, czasu warszawskiego) odesłano do Wietnamu. Co najmniej kilku wniesiono na noszach na pokład samolotu.

W czerwcu br. Wysoki Komisarz ONZ ds. Uchodźców wstrzymał wszelkie fundusze na utrzymanie obozów indochińskich uchodźców w krajach Azji Południowo-Wschodniej. Wyjątkiem jest Hongkong, gdzie przebywa obecnie największa liczba nielegalnych emigrantów z Wietnamu — ok. 15 tysięcy.

Zgodnie z decyzją ONZ, wszystkie obozy uchodźców w rejonie mają być zlikwidowane do końca roku. Wietnam zgodził się przyjąć dawnych uciekinierów, zobowiązując się, iż po powrocie nie spotkają ich żadne represje.

Rosja-Czeczenia

Wstrzymanie wycofywania wojsk rosyjskich

Wycofywanie wojsk rosyjskich z Czecheni zostaje wstrzymane do czasu zakończenia sporów związanych z wymianą jeńców, oświadczył w czwartek dowódca zgrupowania wojskowego w republice gen. Wiczesław Tichomirow.

Tichomirow poinformował, że jego decyzję popiera gen. Aleksandr Lebiad, główny architekt procesu pokojowego w Czecheni. Dodaje też, że strona rosyjska niezwłocznie podejmie rozmowy z separatystami na temat wymiany jeńców.

Tichomirow oskarży separatystów o przedstawienie list

więźniów "składających się z kryminalistów rozsypanych po więzieniach całej Rosji". — Nie zgodzimy się nigdy na taką wymianę — podkreślił Tichomirow.

Wśród osób przedstawionych do wymiany przez stronę czecheńską znajdują się pospolicci więźniowie, winni zabójstw,

włamań, oszustw, podano anonimowe źródło bliskie szefostwu rosyjskich oddziałów w Chankale.

Wycofanie rosyjskich oddziałów z Czecheni stanowi główne żądanie separatystów i jego realizacja jest uważana przez obserwatorów za test pokojowej woli Kremla.

Porozumienie z dnia 31 sierpnia zawarte pomiędzy generałem Lebiadem a Aslanem Maschadowem przewiduje wymianę jeńców "wszystkich za wszystkich".

Lebiad': Po wojnie należy ukarać winnych

Sekretarz rosyjskiej Rady Bezpieczeństwa Aleksandr Lebiad' oświadczył, że rzeczywista przyczyna wojny w Czecheni były kwestie gospodarcze i że winnych należy po zakończeniu konfliktu postawić przed sądem. Lebiad' wypowiadał się w wywiadzie dla radia "Echo Moskwy".

"Przyczyną wojny są ekonomiczne, maskowane polityką" — oświadczył Lebiad', architekt trwającego od końca sierpnia procesu pokojowego. "Winnych wojny należy osądzić po zakończeniu konfliktu" — stwierdził Lebiad' podkreślając, że byłoby niebezpieczne wskazać ich za wcześnie, ponieważ nadal istnieje groźba wznowienia walki w terenie. "Najpierw należy zakończyć wojnę — dodał był generał — a potem prokuratorzy zdecydować o stopniu odpowiedzialności każdego".

Zapytany o trwające rozmowy, Lebiad' podkreślił potrzebę szybkiego sformowania czecheńskiego rządu koalicyjnego odpowiedzialnego za przygotowanie wyborów.

W związku z zakwestionowaniem przez rosyjskie ministerstwo sprawiedliwości prawnego statusu porozumień z separatystami czecheńskimi Lebiad' wyjaśnił, że jeszcze dużo spraw trzeba wyneogować z Czecheniami. Mają zostać podpisane dwa dokumenty: jeden w sprawie statusu Czecheni i stosunków wzajemnych, a drugi o

podziale władzy między republiką i Rosją" — stwierdził Lebiad'.

Podpisane do tej pory porozumienia odsuwają do końca 2001 określenie statusu Czecheni.

"Rosyjska konstytucja wyraźnie zastrzega, że Czechenia jest częścią Rosji" — przypominał Lebiad', wskazując, że obie strony skłaniają się ku "łagodniejszej i bardziej realistycznej" ułożeniu wzajemnych stosunków między Moskwą i Groznym.

Zdaniem Lebiada, kwestia statusu i inne nierozwiązane problemy należy rozpatrzyć z władzami, które zostaną wyłonione w przyszłych wyborach w tej północnokaukaskiej republice, ponieważ teraz "nie wiadomo, z kim trzeba zawierać porozumienie".

Rosja

Jelcyn spotkał się w Moskwie z lekarzami

Prezydent Rosji Borys Jelcyn przybył w czwartek do swojej podmiejskiej rezydencji w Zawidowie do Moskwy, gdzie spotkał się z lekarzami. Sekretarz prasowy prezydenta Siergiej Jastrzembki poinformował, że konsylium lekarskie rozpatrzyło rezultaty obserwacji stanu zdrowia pacjenta, natomiast decyzja o tym, kiedy i gdzie będzie operowany Jelcyn ma być podjęta w późniejszym terminie, prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Jastrzembki powiedział, że "nie nie słyszał o udziale specjalistów zagranicznych w leczeniu rosyjskiego prezydenta".

Oświadczył, że mimo choroby Jelcyna główne pełnomocnictwa prezydenta nadal pozostają w jego rękach a rozporządzenia, wydane ministrem resortów "słownych", aby uzgadniał oni swoje decyzje z premierem Czernomyrdinem, dotyczyły tylko tymczasowego przekazania szefowi rządu bieżącego nadzoru nad pracą tych resortów. Prezydent pozostaje głową państwa i naczelny dowódca sił zbrojnych Rosji — zaznaczył Jastrzembki. Pod kontrolą Jelcyna pozostaje także "guzik jądrowy".

Jastrzembki poinformował, że kontrola nad kodowym systemem łączności ze strategicznymi siłami jądrowymi może być przekazana Czernomyrdinowi na

krótki czas, kiedy będzie przeprowadzania operacja serca.

Sekretarz prasowy prezydenta oświadczył, że Jelcyn rozpatruje obecnie "różne możliwości i sama konieczność tymczasowego przekazania obowiązków prezydenta jednej z osób, zajmujących najwyższe stanowisko w państwie". Zdaniem Jastrzembkiego, przy podejmowaniu decyzji w tej sprawie Borys Jelcyn uwzględnił fakt, że "w Rosji kształtują się obecnie określone tradycje polityczne i tworzone są precedensy na przyszłość" a także bierze pod uwagę "wymóg niedopuszczenia do wywołania sytuacji politycznej w kraju".

Nikolaj Ryzkow, jeden z liderów opozycyjnego Narodowo-Patriotycznego Związku Rosji, oświadczył, że jeśli Jelcyn nie podpisał dekretu o tymza-

sowym przekazaniu pełnomocnictw prezydenta szefowi rządu, to opozycje nie frakcje w Dumie postawią też sprawę na forum parlamentu. "Kraj nie może znajdować się w stanie zawieszania, a ja osobście nie chcę, aby państwem rządził szef prezydenckiej administracji Anatolij Czubaj, co on dzisiaj faktycznie robi" — powiedział Ryzkow.

46-letnia Zinaida Bojowa jest gotowa oddać swe serce prezydentowi Jelcynowi, gdyby wymagał on transplantacji serca. Ofertę swą złożyła ona w lokalnym biurze Ruchu Nasz Dom Rosja z prośbą o jej przekazanie do centrum kardiologicznego, w którym ma być operowany prezydent Jelcyn.

"Prezydent Rosji musi mieć zdrowe serce i dużą zdolność działania. Musi kontynuować proces reform demokratycznych i przeobrażeń ekonomicznych, które rozpoczyna" — powiedziała Bojowa, mieszkanka miejscowości Bełan w Północnej Osetii na Kaukazie. Jak podały agencje, nie uważa ona tego za "poświęcenie lecz rozsądny obywatelski uczynek".

Chile

Rozruchy w rocznicę przewrotu wojskowego

Policja użyła w Santiago, stolicy Chile, gazów łzawiących i amatek wodnych, rozpraszając rzucającą kamieniami młodzież, uczestniczącą w marszu zorganizowanym w 23 rocznicę zamachu wojskowego, w wyniku którego obalony został socjalistyczny prezydent Salvador Allende.

Naozni świadkowie informują, że około 10 osób zostało rannych i co najmniej 10 aresztowanych w starciach ulicznych w pobliżu grobu Allende, który zginął — popełnił samobójstwo, wg niektórych źródeł — podczas zamachu w 1973 roku, kiedy ostrzelawszy siły lotnicze bombardowały pałac prezydencki.

Do starć doszło kiedy około 5.000 osób, w tym wdowa po Allendzie i jego córka, udało się w marszu na cmentarz w Santiago, gdzie pochowany jest prezydent. Niektórzy uczestnicy manifestacji zaczęli rzucić kamieniami w policjantów, którzy odpowiedzieli

użyciem gazów i amatek wodnych. NA ZDJĘCIU: nie zważając na nie były dyktator Chile Augusto Pinochet

nadal cieszyć się popularnością dzięki społeczeństwa tego kraju.

Fot. EPA-ELTA

W. Brytania

Polska na liście krajów do podziału złota nazistów

10 państw europejskich, w tym Polska, figuruje na liście krajów, które mają uczestniczyć w podziale nie rozdysponowanej wciąż części tzw. złota nazistów, zrabowanego przez hitlerowców w czasie II wojny światowej, a następnie zdeponowanego w szwajcarskich bankach. Według czwartkowego "Timesa", do rozdysponowania pozostało nadal ok. 80 mln dolarów, a kraje, które będą uczestniczyć w podziale to: Polska, Czechy, Słowacja, kraje b. Jugosławii, Grecja, Austria, Włochy, Belgia, Luksemburg i Holandia.

Jak pisze "Times", o rozdysponowaniu sumy 80 mln dolarów miano zdecydować 14 lat temu, lecz pieniądze nie rozdzielono, ponieważ Albania zakwestionowała swój udział. Rozstrzygnięcie roszczeń Albanii na następny z końcem br. Po rozdysponowaniu pieniędzy trójstronna komisja, której siedziba mieści się w Brukseli, a obecnie przewodniczy Francja, zostanie rozwiązana. Komisja jest wysocą tajną instytucją, a jej ostatni tajny raport ukazał się 25 lat temu. W 1982 r. pieniądze od komisji jako ostatnia otrzymała Czechosłowacja.

Według raportu brytyjskiego Foreign Office z wtorku, niemieccy

naziści mieli zdeponować w szwajcarskich bankach złoto o wartości ok. 4,6 mld dolarów, według dzisiejszych cen. Po wojnie, w wyniku porozumień rządu Szwajcarii z aliantami, szwajcarskie banki wypłaciły złoto, którego wartość według dzisiejszych cen wynosi 350 mln dolarów. Trójstronna komisja wypłaciła ponad trzy czwarte tej sumy. Osiemdziesiąt milionów, według "Timesa", nadal pozostałe do podziału i jest przechowywane w banku Anglii w Londynie i w Banku Rezerwy Federalnych w Nowym Jorku.

W myśl raportu brytyjskiego Foreign Office, w 1946 r. Szwajcar

zy faktycznie przekazał część zrabowanego i przetopionego przez Niemców złota o dzisiejszej wartości 350 mln dolarów. Było to mniej niż przewidywała zawarta pod groźbą sankcji umowa z aliantami, na mocy której zobowiązali się oni do przekazania aliantom połowy nazistowskiego złota.

W ub. roku szwajcarskie banki przyznały, że w okresie II wojny światowej na ich kontach, często dzięki pośrednictwu osób trzecich, zdeponowali pieniądze Żydzi. Wynikiem presji organizacji żydowskich było powołanie w maju br. mieszanej szwajcarsko-żydowskiej komisji i oddanie dokumentów z amerykańskich archiwów. W oparciu o amerykańskie dokumenty, jeden z laborzystowskich postów, przewodniczący Fundacji Holocaustu, zwrócił się do Foreign Office o wyjaśnienie sprawy. Wynikiem jego interwencji jest raport Foreign Office.

Piłka nożna

Startowała liga mistrzów

We środę startowała europejska piłkarska liga mistrzów. Tego dnia odbyło się 8 meczów. Również w środę zostały rozegrane 4 mecze I rundy Pucharu UEFA.

Liga mistrzów

Grupa "A"

Oser "Auxerre" (Francja) — "Ajax" Amsterdam (Holandia) 0:1, "Grasshopper" Zurych (Szwajcaria) — "Glasgow Rangers" (Szwajcaria) — 3:0, "Atletico" Madryt (Hiszpania) — "Steaua" Bukareszt (Rumunia) — 4:0, "Borussia" Dortmund (RFN) — "Widzew" Łódź (Polska) — 2:1.

Grupa "C"

"Rapid" Wiedeń (Austria) — "Fenerbahce" (Turcja) — 1:1, "Juventus" (Włochy) — "Manchester United" (Anglia) — 1:0.

Grupa "D"

IFK "Goteborg" (Szwecja) — "Rosenborg" (Norwegia) — 2:3, AC "Milan" (Włochy) — Porto (Portugalia) — 2:3.

Puchar UEFA

"Hutnik" Kraków (Polska) — AS "Monaco" (Francja) — 0:1, "Spartak" Moskwa (Rosja) — "Silkeborg" (Dania) — 3:2, "Rapid" (Rumunia) — "Karlsruhe" (RFN) — 1:0, "Panathinaikos" (Grecja) — "Legia" Warszawa — 4:2.

NA ZDJĘCIU: mecz "Spartak" — "Silkeborg".

Fot. EPA — ELTA

Kolarstwo

W. Dżawanjan nowym liderem Tour de Pologne

Rosjanin Wiczesław Dżawanjan z zawodowej grupy Roslotto wygrał w środę w Karpaczu 4. etap kolarskiego Tour de Pologne i objął prowadzenie w klasyfikacji. Na drugiej pozycji na linie mety przejechał Litwin Raimondas Rumšas z grupy Mróz, tracąc do zwycięzcy ponad minutę, a trzeci był również samotnie jadący Włoch Simone Borgeheresi (Matel). Na trasie znajdowało się 5 górskich premii, a etap przyniósł zmiany niemal we wszystkich klasyfikacjach.

Zawodnicy przejeżdżali na metę pojedynczo i małymi grupkami, które zmieszały się na końcowych rundach.

Alpinizm

Zdobywca "Koronę Himalajów" — Krzysztof Wielicki w Polsce

W środę powrócił do Polski himalaista — Krzysztof Wielicki, który przed kilkunastoma dniami wspiół się na Nanga Parbat (8125 m) w Himalajach w Pakistanie. Polak pokonał swój 14 "osmiotyszczyk" — jako pierwszy w historii alpinista — zdobył "Koronę Himalajów". "Koroną" nazywa się zdobywie wszystkich 14 samodzielnych szczytów górskich Himalajów i Karakorum, wznoszących się powyżej 8000 m.

Pierwszym, który zdobył "Koronę", był włoski himalaista — Reinhold Messner w 1986 r.; drugim Polak — Jerzy Kukuczka, rok później. Jesienią 1995 r. Szwajcarowi — Erhardowi Loretanowi przypadło trzecie miejsce na liście zdobywców "Koronę", a wiosną tego roku meksykański himalaista — Carlos Carrillo został pierwszym wspinaczem z kontynentu amerykańskiego, któremu przypadła "Korona Himalajów".

Pytany przez dziennikarów na lotnisku, czy nadal zamierza brać

udział w himalajskich ekspedycjach, Wielicki powiedział, że nie rezygnuje z uprawiania alpinizmu, ale na razie zamierza napisać książkę o swych wyprawach w góry wysokie.

Wielicki w swojej karierze górskiej dokonał m.in. pierwszego zimowego wejścia na Mount Everest (8848 m), wraz z Leszkiem Cichym w lutym 1980 r. Jest autorem licznych pierwszych zimowych wejść na "osmiotyszczyk" i nowych dróg wspinaczkowych na himalajskich olbrzymach.

46-letni Wielicki mieszka w Tybach. Z wykształcenia jest inżynierem-elektronikiem, prowadzi własną firmę wytwarzającą m.in. górskie wyposażenie. Jest żonaty, ma troje dzieci.

Szachy

Puchar Koracza: litewskie kluby zaczęły zwycięsko

Litewskie kluby startowały we środę w turnieju o puchar Radwaga Koracza: ZKS Zemaitijos Olimpas — "Dynamo" Tbilisi (Gruzja) 80:73, "Siauliai" — VMCA (Finlandia) 70:61.

Polski klub Mazowszanka PE-KAES Pruszków w tym samym turnieju pokonał Holvet-Danone Budapest — 88:74 (47:36).

Szachy

Olimpijski team Rosji bez A. Karpowa

Anatolij Karpow, mistrz świata FIDE, nie znalazł się w drużynie głównego faworyta — Rosji na 32 Szachową Olimpiadę w Erewanie (15.bm. — 2.10 br.).

Rosyjski olimpijski team mężczyzn tworzą (w kolejności szachownicy): mistrz świata PCA — Garri Kasparow, Władimir Kramnik, Piotr Swidler, Jewgienij Bariejew, Aleksei Driew i Siergiej Rubiłow. Zespół ten jest ostatnie pięć dni przebywał na zgrupowaniu treningowym w jednym z podmoskiewskich sanatoriów.

Monaco

Kłopoty księżniczki

W dwa tygodnie po opublikowaniu przez prasę włoską kompromitujących zdjęć meza księżniczki Stefani z Monaco Daniela Ducrueta z belgijską "Miss Erotica", księżniczka poinformowała w środę swego paryskiego adwokata, że zamierza wystąpić o rozwód.

32-letni dziś Daniel Ducruet handlował rybami, zanim został zatrudniony jako agent ochrony księżniczki. Para ma dwoje dzieci — 3-letniego Louisa i 2-letnią Pauline. Dopiero po ich przyjeździe na świat książę Rainer zgodził się na małżeństwo młodszej córki z człowiekiem bez arystokratycznego pochodzenia. Ślub odbył się w lipcu 1995 r.

Partnerką Ducrueta na odważnych zdjęciach, zrobionych 5 sierpnia na basenie w Villfranche-sur-mer na Lazurowym Wybrzeżu, jest belgijska tancerka kabaretowa, 26-letnia Fifi Houteman. Jej najpoważniejszym dotychczas tytułem do sławy jest zwycięstwo w konkursie na

najpiękniejszą nagi biust Belgii na festiwalu Erotica, który odbył się w grudniu ub.r. w Brukseli.

Daniel Ducruet schronił się podobno przed fotografami w Maroku i do Monaco ma powrócić dopiero w przyszły poniedziałek. Według adwokata księżniczki, w przyszłym tygodniu zostanie zorganizowane spotkanie małżonków, mające na celu próbę ewentualnego pojednania. Zdaniem "specjalistycznej" prasy, pojednanie nie będzie łatwe, jeśli w ogóle możliwe, biorąc pod uwagę charakter opublikowanych zdjęć.

Mąż księżniczki, który wielokrotnie już dostarczał swym zachowaniem tematów do plotek, uważa, że padł ofiarą podstępny. Tygodnik "Paris-Match" sugeruje, że w całej

sprawie mogła współdziałać mafia. Zdaniem pisma, Ducruet dzięki pieniądżom Stefani stał się konkurentem dla włoskich przedsiębiorców, prowadzących interesy na południu Francji. Aby uwolnić się od tej konkurencji, wykorzystali słabość młodego mężczyzny do pięknych kobiet.

Zdjęcia siostry księżniczki Stefani księżniczki Karoliny z wygoloną głową pojawiły się w środę we włoskim brukowym tygodniku.

Ukazały one księżniczkę z rodziną w ogrodzie wili w Saint-Remy-de-Provence w południowej Francji, gdzie spędzają wakacje. Na zdjęciach szczupła i mocno opalona Karolina ma kompletnie ogoloną głowę z jaśniejszymi włosami.

Tygodnik "Oggi" stwierdza, że księżniczka cierpi na "tajemniczą chorobę" spowodowaną napięciami i troskami, które ostatnio dotknęły księżniczkę rodzinę z Monaco: szwankujące zdrowie księcia Rainiera, jej problemy sercowe oraz kłopoty siostry Stefani.

Meksyk

Burmistrz oskarżony o kradzież narkotyków

Władze meksykańskiego miasta Ciudad Juarez zwróciły się w środę do burmistrza Ramona Galindo, by ustąpił ze stanowiska w związku z zarzutami łączącymi go z kradzieżą pieniędzy, broni i narkotyków, skonfiskowanych podczas akcji przeciwko narkotykowym gangom.

Twierdzi się, że reprezentujący konserwatywną opozycję burmistrz Galindo nakazał zniszczenie dokumentów kontroli przeprowadzonej przez urząd skarbowy miasta, który

ustalił zaginięcie skonfiskowanych przez policję narkotyków, broni i pieniędzy.

"Chcieliśmy, aby burmistrz ustąpił dobrowolnie, do czasu po-

znania wyników dochodzenia prowadzonego w sprawie skandalu prowadzonego przez władze stanowe" — powiedział członek rady miejskiej Ciudad Juarez, Jose Luis Rodriguez.

Burmistrz oświadczył jednak, że jest niewinny i zapowiedział, iż nie ustąpi.

Czechy

Czesi nie znają kiszonych ogórków, ale marynują serdelki

Z sondeży czeskiej agencji badawczej opinii publicznej AISA wynika, że w czeskich gospodarstwach domowych w zdecydowanej większości są ogórki przetworzone w domu. Ciekawostką jest fakt, że Czesi nie mają ogórków kiszonych. Umiejętność ich kiszenia

zanika w latach sześćdziesiątych.

W czeskich domach na zimę przygotowane są ogórki konserwowane w zalewie octowej. W 69 procentach gospodarstw domowych są w większych ogórków przetworzone w domu. Tylko 6 procent ankietowanych kupuje je w sklepie. Jak

stwierdziła AISA, jedynie 1 procent czeskich gospodarstw domowych obywateli są zupełnie bez ogórków.

Czesi marynują również... serdelki. Znane są pod nazwą "utopenec", czyli topieć. Podawane są podobnie jak polskie marynowane śledzie — na zimno z cebulką i pieczywem.

Polska — Francja

Jacques Chirac przybył do Warszawy

Prezydent Francji Jacques Chirac przybył w środę do Polski rozpoczynając trzydniową, oficjalną wizytę w Polsce. Specjalny samolot prezydenta Falcon 900 wylądował na warszawskim lotnisku Okęcie.

W składzie delegacji francuskiej znaleźli się m.in. minister spraw zagranicznych Hevre de Charette, minister delegowany ds. Handlu Zagranicznego Yves Galland, szef sztabu w Kancelarii Prezydenta Francji wiceadmirał Eskadry De launay oraz adiutant prezydenta, płk Peer de Jong. Cała delegacja, wraz z osobami towarzyszącymi, liczy 62 osoby, w tym 20 oficjów ochrony.

Po ceremonii oficjalnego powitania odbył się w Pałacu Prezydenckim rozmowy "w cztery oczy" prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego z przebywającym w Polsce z oficjalną wizytą prezydentem Francji Jacquesem Chirakiem.

Rozmowy były kontynuowane w szerszym gronie. Ze strony polskiej wzięli w nich udział m.in. minister spraw zagranicznych Dariusz Rosati, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Marek Świątek oraz doradca prezydenta do spraw międzynarodowych Andrzej Maj-

kowski. Delegację francuską będą reprezentowali m.in. minister spraw zagranicznych Hevre de Charette oraz ambasador Francji w Polsce Daniel Contenay.

Głównym tematem rozmów obu prezydentów była kwestia członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz rozszerzenia NATO. Przed rozpoczęciem wizyty Chiraca, jego rzecznik Catherine Colonne wyraziła pogląd, że rozmowy w kwestii rozszerzenia Paku rozpoczną się być może w przyszłym roku. Dodała, że Chirac w rozmowach z Kwaśniewskim prawdopodobnie poda bliższy termin przyjęcia Polski do UE.

Występujący w czwartek przed zgromadzeniem posłów i senatorów RP prezydent Francji Jacques Chirac powiedział, że jego kraj popiera wejście Polski do NATO i Unii Zachodnioeuropejskiej, a proces ten powinien rozpocząć się w 1997 r.

"Mówię to bardzo mocno: Francja gorąco popiera wejście waszego

wielkiego narodu do Sojuszu Atlantyckiego i do Unii Zachodnioeuropejskiej. Rok 1997 musi w sposób nieodwracalny rozpocząć proces wstępowania Polski do NATO. Pragnę, aby te negocjacje zostały szybko zakończone" — mówił Chirac.

Prezydent Francji pozytywnie ocenił przemiany, jakie zaszły w Polsce w ciągu ostatnich 7 lat — przyśpieszenie Polski do OECD, udział kraju w Radzie Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych oraz uczestnictwo Polski w misjach pokojowych w b. Jugosławii, w Korei, na Bliskim Wschodzie.

Chirac podkreślił, że Francja, która popierała polskie reformy, zamierza dzisiaj wzmacniać więzy z narodem polskim, więzy polityczne, gospodarcze i kulturalne.

Mówiąc o procesach zjednoczeniowych w Europie, Chirac powiedział, że dotychczas brakowało projektu, który pozwoliłby naszemu kontynentowi zbudować pokój, zjednoczyć nasze gospodarki, zbliżyć nasze kultury. "Taki projekt Francja chce wypracować wspólnie z wami" — zadeklarował Chirac.

Polityka

Jagieliński: wybory niekoniecznie w terminie konstytucyjnym

Roman Jagieliński, wicepremier, minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej, członek władz naczelnych PSL stwierdził na konferencji prasowej w Krakowie, że nie jest do końca pewny, czy wybory parlamentarne odbędą się w terminie konstytucyjnym. "Ja wszelką cenę mi nie

będziemy realizować idei konstytucyjnego terminu wyborów" — powiedział Jagieliński.

Wicepremier stwierdził, że PSL chce być traktowane w koalicji z SLD jako partner.

Jagieliński ocenił, że odwołanie ministra Jacka Buchacza jest "bardzo dolegliwą sprawą w koalicji". Wyraził przekonanie, że koalicja znajdzie wyjście z tej "nienajlepszej sytuacji" i w przyszłości uniknie podobnych problemów.

Akcja Wyborcza chce stworzyć nową formację polityczną

Akcja Wyborcza "Solidarność" powinna utworzyć po wyborach jeden klub parlamentarny oraz podjąć się zadania budowy nowoczesnej formacji politycznej zgodnie z tradycjami narodowymi, chrześcijańskimi i niepodległościowymi — oświadczyli na konferencji prasowej członkowie zespołu organizacyjnego AWS.

Zespół organizacyjny przygotował zarys Karty Akcji Wyborczej "S". Szczegółowo zostały już określone zasady funkcjonowania Rady Krajowej i Zespołu Koordynacyjnego AWS, który będzie kierował Akcją. W Radzie Krajowej, ośrodku decyzyjnym AWS, zasiadają po jednym przedstawicielu ugrupowań, które tworzą Akcję oraz kilkunastu członków "S". Związek będzie dysponował w Radzie połową głosów, drugą połową podzielił się pozostałe ugrupowania tworzące AWS.

Wiceprzewodniczący "S" Jacek Rybicki podkreślił, że zasady układania list wyborczych będą in-

ne. Marian Piłka, lider ZChN zapewnił zaś, że AWS nie będzie "przedłużeniem związku", gdyż jest koalicją.

O podziale głosów między ugrupowania zdecydował m.in. — wielkość ich struktur, zaplecza, możliwości finansowe, liczba przedstawicieli w samorządach i parlamencie. Wpływu na pozycję ugrupowania w Radzie nie będą natomiast miały wyniki badań opinii publicznej, ani wyniki z poprzednich wyborów parlamentarnych. Zasady podziału głosów opracowują zasiadający w zespole liderzy Ruchu Stu, ZChN i KLN i NZS. "My się do tego

nie tracimy" — powiedział Janusz Tomaszewski, reprezentujący "S". W podobny sposób powołany zostanie Zespół Koordynacyjny.

Ustalono też wstępnie, że program AWS powinien koncentrować się wokół przygotowanych przez "S" projektów: konstytucji, powszechnego uwłaszczenia obywateli, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ustawy o jawności życia publicznego oraz nowego, prorodzinowego systemu podatkowego.

Czesław Bielecki, lider Ruchu Stu, przekonywał, że wokół 80-90 proc. spraw istnieje możliwość porozumienia, nawet w odniesieniu do powszechnego uwłaszczenia. Akcję Wyborczą "S" tworzą obecnie 37 ugrupowań, stowarzyszenia i fundacje. W ponad 20 regionach "S" powstały już terenowe oddziały AWS.

Litwa — Polska

V. Landsbergis zadowolony z integracji mniejszości polskiej na Litwie

Przewodniczący Partii Konserwatywistów Litwy, b. przewodniczący parlamentu tego kraju, prof. Vytautas Landsbergis rozmawiał w środę z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim m.in. o potrzebie budowy nowego systemu bezpieczeństwa europejskiego.

Zdaniem prezydenta, trzeba mocno pracować, aby proces ten był jak najszybszy. Bezpieczeństwo Litwy ma bowiem zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa Polski — stwierdza komunikat biura prasowego prezydenta. Dyskutowano również o sytuacji wewnętrznej na Litwie przed zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi oraz o mniejszości polskiej na Litwie i mniejszości litewskiej w Polsce. Prezydent zadeklarował poparcie dla inicjatyw kulturalnych społeczności litewskiej na Suwalszczyźnie.

Rozmowa z marszałkiem Sejmu Józefem Zychem dotyczyła m.in. bezpieczeństwa państw regionu Morza Bałtyckiego i prac nad konstytucją w Polsce.

W Odrodzu Studiów Wschodnich, b. prezydent Litwy zapożyczał o wsparcie litewskich staraj o przystąpienie do NATO. Charakterystyczną sytuację państw regionu Morza Bałtyckiego, stwierdził, że "Rosja stanowi jeszcze groźbę sama dla siebie, a (...) także dla sąsiadów — szczególnie mniejszych i bezbronnnych". Zdaniem Landsbergisa, Polskę i Litwę łączy wspólny interes — dążenie do członkostwa w NATO, gdyż tylko ono może zagwarantować bezpieczeństwo i stabilność. Zaniepokojony polityką państw zachodnich, która określił mianem "kierunku na zwłokę", i decydującym głosem Rosji w sprawie rozszerzenia NATO, Landsbergis przestrzegł przed "decydowaniem ponad głowami zainteresowanych, czyli paktem Ribbentrop-Mołotowa w nowym wydaniu". Landsbergis uważa, że w polskim interesie leży zapoczątkowanie negocjacji między Wilnem a Brukselą w sprawie wejścia Litwy do NATO. W przeciwnym razie — argumentował — "Polska może stracić szansę bezpiecznego północnego skrzydła".

Na konferencji prasowej, Landsbergis pozytywnie ocenił litewską — polską współpracę handlową. Postulował rozwinięcie współpracy komunikacyjnej — budowanie dróg, linii kolejowych i autostrad łączących oba kraje, np. autostrady Warszawa — Wilno. B. prezydent Litwy jest zadowolony z integracji mniejszości polskiej na Litwie: "Coraz mniej jest nieporozumień i objawów nielojalności wobec Litwy" — stwierdził.

Według Landsbergisa, prezydent Kwaśniewski jest zdania, że Litwa nie może pozostawać obok procesów integrujących Europę i chce o tym rozmawiać z Jacekiem Chirakiem.

Przewodniczący Partii Konserwatywistów Litwy spotkał się także z przewodniczącym UW, Leszkiem Balcerowiczem. Jednym z tematów tego spotkania była współpraca obu partii, które należą do Europejskiej Unii Demokratycznej.

Z życia wzięte

Dyskretny urok arystokracji

Na Podskibidzu powstała Polska Liga Monarchistyczna i wydała odezwę, w której obwieszcza wszem i wobec i między innymi, iż "nie ma na świecie arystokracji (kłęskę w Kościół), która nie popeliłaby błędów". Po czym radośnie oznajmia, że Liga żadnych błędów nie zdyktowała jeszcze popełnić, bowiem dopiero co została zarejestrowana. Dalej w tej samej odezwie PLM obiecuje nawiązywać do "tradycji narodowych, umiłowania rodziny, regionu i kraju, umiłowania kultury osobistej, humanizmu i humanitaryzmu, gdzie nie ma jasnie panów i sługów". "Sługowie" ściągają jasnie panom do "nózków".

Wyrok ostateczny

Sąd Wojewódzki w Słupsku, do którego burmistrz Ustki skierował pozew przeciwko Lebie o bezprawne — zdaniem burmistrza — używanie tytułu "letniej stolicy Polski", nie czuł się kompetentny do rozpatrywania sporu i przekazał sprawę Sądowi Gospodarczemu w Koszalinie. Ten z kolei dopatrzył się uchybień formalnych i zwrócił pozew do uzupełnienia. Wprawdzie pozostało jeszcze kilka instancji wymiaru sprawiedliwości, przed którymi można się procesować, ale najpewniej ostateczne rozstrzygnięcie dokona się na Sądzie Bożym.

Anty-Makarenko

Wychowawczą kłękę poniosło ciało pedagogiczne ze szkoły zawodowej w Oleśnie (woj. częstochowski). Ledwie minął tydzień od rozpoczęcia roku szkolnego, a już 15-letni uczeń zatelefonował z wiadomością o podłożeniu bomby. Namierzony przez policję wyznał szczerze, że nie odpowiadał mu program nauczania i plan lekcji.

Z życia zwierząt gospodarskich

"Radny nie krowa" — obwieszcza na pierwszej stronie dużej, tłustą czienką "Gazeta Jarcinińska". A radna?

Sondaż

Prestiż zawodów a struktura zarobków

Najbardziej prestiżowymi zawodami są: profesor uniwersytetu, lekarz, górnik, nauczyciel i sędzia. Poseł na Sejm, robotnik budowlany i działacz partii politycznej cieszą się najniższymi poziomami społeczeństwa — wynika z sondażu przeprowadzonego we wrześniu przez Centrum Badania Opinii Społecznej.

W rankingu najlepiej postrzeganych profesji najwyższe miejsca zajmują zawody typowo inteligentne. Prawie połowa respondentów wyraża duże uznanie dla oficerów i policjantów, co świadczy o wysokim poziomie zaufania do instytucji bezpieczeństwa publicznego. Ocena uprawiania polityki zależy od zajmowanego stanowiska. Minister i poseł darzący jest zaufaniem odpowiednio 40 i 34 proc. badanych, działacz

partii politycznej doceniany jest jedynie przez 18 proc. ankietowanych. Ocena wykonywania pracy fizycznej zależy od posiadanych kwalifikacji. Robotnik wykwalifikowany cieszy się poważaniem porównywalnym do dyrektora fabryki (48 proc.), niewykwalifikowanego docenia tylko 25 proc. ankietowanych.

Sposób wartościowania zawodów zależy od wykształcenia, statusu społeczno-zawodowego, wieku

i miejsca zamieszkania. Duży szacunek dla poszczególnych profesji częściej wyrażają rolnicy, emeryci i gospodynie domowe, a także osoby starsze i mieszkające na wsi.

W hierarchii dochodów najwyższą pozycję zajmuje prezydent, którego rankingi respondenci szacują na ponad 7500 zł. Najmniej w odczuciu społecznym zarabia sprzątaczką, której dochód zdaniem pytanym wynosi 390 zł. Badani uważają, że do najbardziej intratnych zajęć należy działalność polityczna, a zwłaszcza piastowanie najwyższych urzędów (szacowane dochody ministra — 4060 zł, posła

— 3440 zł., polityka 2470 zł.). Opłacalne jest także prowadzenie własnej firmy i zarządzanie zakładem państwowym. Wysoko na liście zarobków postawiony jest ksiądz, respondenci szacują, że zarabia on ok. 2170 zł.

Z badań wynika, że ankietowani przypisują wyniki przedstawicielom poszczególnych zawodów wynagrodzenie niższe niż wynoszą ich rzeczywiste dochody. W przypadku ministra badani pomylili się o 1570 zł, posła o 180 zł, górnika o 160 zł.

Zdaniem ankietowanych należy wyrównać dysproporcje między najwyższymi i najniższymi dochodami. Różnica powinna wynosić 1:10. Badani uważają, że należy ograniczyć dochody płynące z polity-

ki i biznesu. Za szczególnie zawyżone uważane są zarobki księdza, dyrektora firmy państwowej i posła, powinny one zostać zmniejszone o odpowiednio 41, 39, 37 proc. Respondenci postulują zwiększenie płac pracowników fizycznych i nauczycieli. Płace nauczycieli powinny wzrosnąć o 65 proc. w stosunku do ich postrzeganej wysokości (680 zł), robotników pracujących w państwowych fabrykach o 69 proc.

W porównaniu z 1995 r. obecne wynagrodzenia większości zawodów oceniane są przez społeczeństwo jako mniej niesprawiedliwe. Mimo że respondenci dostrzegają wzrost różnicowania płac, to jednak coraz bardziej skłonni są akceptować różnicę zarobków.

Serce Aukstoty

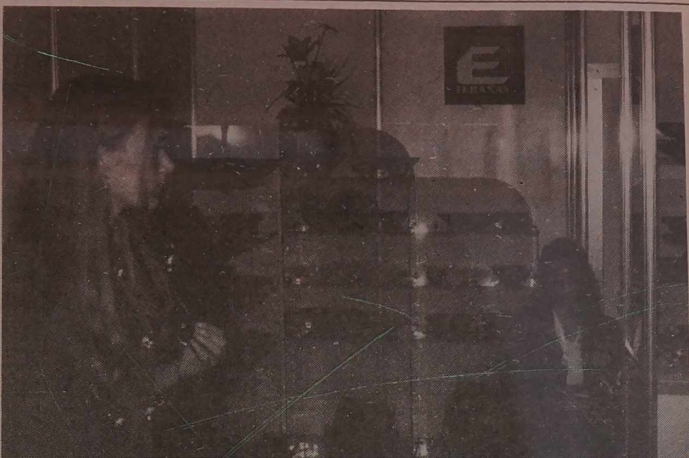
Pomimo niezbyt przychylnej pogody, miasto powitało nas na wesoło i kolorowo. Obchodziliśmy bowiem swoje 493 urodziny. Właśnie z tej okazji w mieście odbywały się wiele festynów oraz zorganizowano targi miejskie, w których wzięło udział 40 firm z różnych miast Litwy. Na tych targach najbogaciej zaprezentowali się gospodarze. Oprócz materiałów budowlanych, hydrauliki, mebli, dużym zainteresowaniem zwiędzających cieszyły się stoiska z artykułami spożywczymi: "Panevėžio pienas", "Klaipėdos mėsa", "Panevėžio duona", "Utenos gėrimai". Prawie każdy zwiędzający odchodził stąd z jakimś zakupami: świeżym pachnącym chlebem "Giminių duona", serkiem topionym lub toaletowym mydłem damskim, męskim czy dziecięcym.

Nie trzeba być wielkim znawcą, by zauważyć, że mieszkańcy Poniewieża nie ugnają się za zagranicznymi, lichej jakości wyrobami. Najchętniej kupują swoje, rodzime. Może właśnie dlatego coraz szybciej rozwija się miejscowy przemysł, ożywiają fabryki i zakłady. Rozwijają się i coraz lepiej dziś prosperują "Ekranas", "Linas", "Kalnapilis", "Panevėžio muilas" lin. Wyroby tych zakładów można kupić w każdym sklepie. Dobrze znane są one także za granicą, na Zachodzie i nawet w Indiach. Okazuje się, że potrafimy robić nie tylko po przystępnych cenach, ale także dobrze i jakościowo. Duże brawa należą się również

budowlancom. Jeśli jeszcze przed kilkoma laty mówiło się o nich, jako o elemencie często zaglądnącym do kieliszka i odwalającym robotę byle jak, to dziś w branży tej zaszły kardynalne zmiany. Hultaje i bumelanci wyszli z obiegu, a o budowlanych coraz częściej się mówi jako o ludziach solidnej roboty.

Jest właściciel, ale nie ma gospodarza

Miniony sowiecki system miał to do siebie, że istniała nagminna tendencja wyburzania jednorodzinnych domów prywatnych i przesiedlania ludzi do kolchozowych mrówkowców z tak zwanymi "wszystkimi wygodami". Ten owczy pęd stał się wprost chorobą społeczną. Wiele osób, otrzymywanie takiego mieszkania w bloku, uważało za przejaw wielkiej cywilizacji i postępu. Wiele jednak tych może bardziej konserwatywnych, traktowało to jako zło konieczne, któremu nie było w stanie się oprzeć. Zarówno jedni, jak i drudzy wypucowali wnętrza swoich mieszkań, jak tylko potrafili. Oszkili balkony, powstawiali podwójne drzwi. Słowem, ułuli swoje gwiazdki, jak tylko potrafili najlepiej i najładniej. Potem przyszła prywatyzacja. Gdy ludzie stali się właścicielami, jeszcze bardziej za dbali o mieszkania. Zaczęli myśleć po gospodarsku: zaistnialiwalni liczniki na wodę gorącą, zimną, ciepło itp. Na pierwszy rzut oka niby wszystko w porządku: każde mieszkanie ma właściciela. Niestety, blok nie ma

Mój dom — moją twierdzą

Ostatnio sporo się mówi i pisze o oszczędzaniu wody, energii elektrycznej oraz energii cieplnej. Akcję tę, na szeroką skalę, prowadzi Ministerstwo Budownictwa i Urbanistyki oraz powstałe przed paroma laty zjednoczenie "Šiltas bustas" (Ciepły dom). Z inicjatywy tych dwóch instytucji, w ubiegłym tygodniu w Poniewieżu, w siedzibie miej-

scowego zjednoczenia budowlanego odbyło się seminarium na temat, jak lepiej i taniej ucieplić własny dom, mieszkanie. W seminarium wzięli udział specjaliści z całej Litwy, przedstawiciele Ministerstwa Budownictwa i Urbanistyki. Uczestniczyli też pani minister Aldona Baranauskienė, koordynator "Šiltas bustas" Alicja Kiaunienė oraz dziennikarze.

jednak gospodarza. Przeciaka dach, ściana, rozwalają się drzwi wejściowe, zepsuł się zsyg na klatce schodowej itp. Do czego właściwie należy kompetencji? Kto jest tego wszystkiego gospodarzem? Każdy mówi: "nie ja". "Nie my" — mówi także starosta. Faktynymi gospodarzami całego bloku są jego mieszkańcy. Niezdadne więc jest zrzeszanie się we wspólnotach mieszkaniowych i posiadanie własnego funduszu na renowację i bieżące remonty całego budynku. Nie trzeba być specjalistą, by wiedzieć, że jak zostanie uszkodzony dach lub ściana, to ulegnie również uszkodzeniu moje wypucowane mieszkanie.

Niestety, zdecydowana większość domów wielopiętrowych jest tak zbudowana, że niemal 40 procent ciepła idzie na ogrzewanie podłogi. Domy te wymagają więc solidnego ocieplenia, nie tylko okien i drzwi, ale także dachów i ścian, a wszystko to wymaga sporych nakładów pieniędzy, których mieszkańcy najczęściej nie mają. Jedynym wyjściem są kredyty. Jak w tej sytuacji pomóc ludziom, szczególnie tym najmniej zamożnym — właśnie nad tym zaczęły się zastanawiać Ministerstwo Budownictwa i Urbanistyki oraz "Šiltas bustas".

Najważniejsze — to kompetencja

Ocieplenie mieszkań, w tej chwili, jest bodajże sprawą najważniejszą dla nas — powiedział minister pani Aldona Baranauskienė — i dość skomplikowaną. Ocieplić dom, bądź

mieszkanie można w sposób bardzo różny. Nie każde jednak ocieplenie jest dobre. Można czasami tak ocieplić, że w domu zagnieździ się wilgoć i stęchlinna. Do tego rodzaju prac są potrzebni fachowcy i wysokiej klasy. Obecnie na Litwie w tym zakresie są szkoleni pierwsi konsultanci. Już wkrótce będą oni konsultować mieszkańców, gdzie i jakie kredyty można otrzymać, jakie prace i za ile należy wykonać dla ocieplenia domu. Ministerstwo Budownictwa i Urbanistyki, jak powiedziała pani Aldona Baranauskienė, nie chce być organizacją biurokratyczną, której mają służyć obywatele, lecz samo chce służyć obywatelom, a szczególnie tym najmniej zabajającym. Ministerstwo myśli i poczyniło w tym już pierwsze kroki, o utworzenie długoterminowych (na okres 30 lat) kredytów pieniężnych dla wspólnot, które pragną ocieplić własne domy. Faktynnie taki fundusz już działa. Chętni otrzymują kredyty mogą się zwracać do Ministerstwa Budownictwa i Urbanistyki w Wilnie, Jaktko 4, (pokój Nr 102, tel. 61-20-03).

Zasady udzielania kredytów

Kredyty na ten cel udzieli Bank Światowy (20 mln USD) na 15 proc. na okres 30 lat. Kredyty takie mogą otrzymać zarówno wspólnoty mieszkaniowe (bez zastawu nieruchomości, bowiem gwarancji udziela rząd), jak i prywatni właściciele domów (z zastawem). 7-8 proc. tytułem odsetek pobiera Bank Światowy, reszta rząd, który udziela

gwarancji. Ustalone są już normy dla domów wielomieszkaniowych (500 litów na metr kwadratowy) oraz dla domów jednorodzinnych (300 litów na metr kwadratowy). Warto przy tym zaznaczyć, że kredyty można otrzymać głównie na renowację domów, które były wybudowane do 1992 roku. Od tego bowiem roku budowano już domy o lepszej konstrukcji. I jeszcze jedna ciekawostka. Cała dokumentacja dotycząca ocieplania mieszkań na początku będą opracowywać i kurować konsultanci Banku Światowego, i co najważniejsze, za darmo. W przyszłości za tego rodzaju usługi trzeba będzie płacić i to dość solidnie. Z tego wynika, że warto się pośpieszyć.

Zainteresowanych utrzymaniem kredytów na ocieplenie i renowację mieszkań zarówno w blokach, jak i domach jednorodzinnych skierujemy do Ministerstwa Budownictwa i Urbanistyki w Wilnie, (Jaktko 4, pokój Nr 102, tel. 61-20-03). Sporządzanie w tym celu wszelkiej dokumentacji jest jeszcze w tej chwili dość długim procesem. Warto więc zacząć już dziś, tym bardziej, że jak głosi statystyka, nawet najbardziej zajęte pracą zawodową osoby, 10-12 godzin spędzają we własnym domu. Dlatego to nasze gniazdko rodzinne musi być rzeczywiście ciepłe, przytulne i urządzone tak, byśmy mogli w nim rozluźnić się i odpocząć.

Julita TRYK

NA ZDJĘCIACH: pokaz modeli, przy stoisku z wyrobami "Ekranas".

Fot. Gediminas Ziemickas

Święteż — perła nieco zapomniana

Tuż nad Jeziorem, na terenie pensjonatu, jest miejsce, przypominające wszystkim, że niedługo nie białym to Adam Mickiewicz. Świadczy o tym pomnik z płaskorzeźbą poety oraz pień spłowiałego olbrzymiego dębu. Niestety, miejsce przed pomnikiem jest zaniedbane. Porosło ono chwastami. Od czasu do czasu ktoś potoczy skromny bukiet, który szybko wędnie. A już dziesięć kroków dalej, pod oknami pensjonatu — pięknie posadzone kwiatami klomb.

Pensjonat "Święteż" zbudowano w okresie sowieckim z wielkim roz-

machem: parkiet, dywany, loggia, natrysk itp. Ale minionej zimy nikt tu nie zechciał odpoczywać. Z powodu uszkodzenia systemu ogrzewania część budynku została zalana, osiadł parkiet i drzwi, gmach zaatakowała wilgoć, stąd zapach stęchliny. Natomiast wokół jeziora śliczne, czyste powietrze.

Oczywiście, dobrze by było nie tylko spacerować brzegami jeziora, ale kupić widokówkę, reklamówkę, broszurę bądź wiersze Adama Mickiewicza. Nic z tego. W pensjonacie w ogóle nie ma kiosku. Widocznie te rzeczy nie interesują

miejscowego personelu. O jeziorze informuje tylko tablica na placu w odległości 20 minut drogi od pensjonatu. Zawiera skąpe dane o tym unikalnym jeziorze, które jest okragłe, ma średnicę 1,7 km. Siega 15 metrów głębokości i usytuowane jest na szczycie nowogrodzkiej wznizy. A może jest to krater wulkanu. Gdy czas jeziora zostaje przepelniona, nadmiar wody strumynkami spływa po kamieniach w dół, wśród zarodli lip, dębów, sosni i brzoź. Coś osobliwego! Aby obejść jezioro dookoła trzeba 1,5 godziny. W miejscu, gdzie woda mogłaby wypływać z jeziora,

leży betonowy słup, stanowiący coś w rodzaju tazy, zatrzymującej wodę w jeziorze. Ale na dzień dzisiejszy nie jest potrzebny, gdyż jezioro prawdopodobnie stopniowo wysycha i tylko po ulewnych deszczach oddaje swe wody rezerwy. Jezioro ciągle sprawia jakieś niespodzianki. Oto ostatnio w pobliżu niego znaleziono rzadki gatunek muchomora, podobno leżący od raka. A w encyklopedii są dane o raku, a flora i fauna tego jeziora zawierają relikty, które można napotkać tylko w rzadkich jeziorach Belgii, Francji, Skandynawii. Toteż w zupełności zgadzam się z groździemskimi dziennikarzami, z którymi to odwiedziłem ten zakątek, iż brak tu gospodarności. A właśnie

umiejętne wykorzystanie miejscowego uroku i unikalności jeziora przyniosłoby znaczne dywidendy staremu Nowogrodowi, który leży stąd w odległości zaledwie 17 km. Mimo to wycieczki nie są tu rzadkością.

Niestety, mało tu się robi dla turystów. Między innymi właśnie tu mogłoby się rozlokować np. Dom Twórczości Literatów. Toż to wymarzone miejsce! A szeregowie odwieczają ten skrawek ziemi chętniej stąd wycieczek nie tylko niepowtarzalnie odczuć przyrody, ale i troski ludzi o przybywających.

Piotr RYNGIEWICZ

Sołeczniki

Jeszcze klasa nie umarła,
póki teatr żyje....

Za 50 lat istnienia wileńskiego Rosyjskiego Teatru Dramatycznego zagrano na tej scenie 360 tytułów przedstawień. W ostatnim dziesięcioleciu jedno z nich — było dużym wydarzeniem na mapie teatralnej ówczesnej sowieckiej Litwy. Był to spektakl pt. "Zaproszenie na kafi" według Władimira Nabokowa w znakomitej reżyserii Grigorija Hładija (Ukraina). Spektakl ten, niestety, zszedł z afisza...

Uroczyste obchody 50-lecia wileńskiego Rosyjskiego Teatru Dramatycznego rozpoczął się właściwie już od końca ubiegłego tygodnia, w którym to zwołano na ten temat konferencję prasową. Wieczór galowy "ku czci" odbędzie się 21 września br. (godz. 18).

Jubileusz i Festiwal — przez okragi miesiąc
Imprezy teatralne towarzyszące temu wydarzeniu rozpoczynać się wcześniej — 15 września br. i trwać będą przez cały miesiąc — do 15 października br. Końcowym akordem będzie gościnny występ Wielkiego Akademickiego Teatru Dramatycznego im. Kaczałowa z Kazania. Zapoczątkują natomiast (15 września br.) "Trzy siostry" A. Czechowa w reżyserii Elmuntasa Nekrošiusa (spektakl LIFE-u przygotowany wcześniej na deskach wileńskiej "Rusdramy").

Spektakle we wrześniu
Imprezy współtworzą (wspierają) spektakle teatrów litewskich. Wspomniane już "Trzy siostry" LIFE-u, oraz: kowieński Teatr Pantomimy ("Nosorożce" E. Ionesco), kowieński Kameralny Teatr Młodzieży (bajka L. Ustinowa "Dziwczyna i wrona" grana po litewsku) i L. Andrejewa "Judaszkarioti" (grana po rosyjsku). Ponadto — wystąpi także poniewiejski Teatr Dramatyczny im. Juozasa Miltinisa ("Jerma" G. Lorke).

Inne teatry litewskie (wileńskie) uczestniczą w tym pośrednio, grając na swoich scenach tytuły z ubiegłych sezonów — "Wielniowy sad" A. Czechowa (wileński Teatr Mały, reż. Rimas Tumina), "Dom lalek" H. Ibena (wileński Teatr Młodzieży, reżyseria Jonas Vaitkus).

Również we wrześniu (19-ego) w wileńskiej "Rusdramie" odbędą się dwie premiery. Pierwsza to — "Brzeg nieba" autorstwa W. Asowskiego (wileńskiego dramaturga, poety, a obecnie — dramatopisarza) i L. M. Zaukaskasa w reżyserii L. M. Zaukaskasa (szuka była grana wcześniej na scenie Teatru Dramatycznego w Kłajpedzie), druga — "Poskromienie złośnicy" W. Szekspira w realizacji W. Mirzowej (reżysera mieszkającego w Warszawie w Rosji i Kanadzie).

Jeszcze jedna premiera "Rusdramy" odbędzie się w końcu października br. Będzie to spektakl pt. "Ciemne aleje" według opowiadań I. Bunina w reżyserii znanego aktora teatru wileńskiej "Rusdramy" Jurija Szczukowego.

I — w październiku
Październik — wciąż w ramach obchodów jubileuszowych — prezentuje się niewątpliwie atrakcyjnie

od września. Całe przedsięwzięcie urasta do rangi festiwalu, w skali już nie tylko lokalnej, ale coś... jakby międzynarodowej.

4 października na scenie "Rusdramy" wystąpi kowieński Teatr Dramatyczny (spektakl pt. "Życia prywatne" G. Noela). W dniu następnym, 5 października br. zjedzie teatr z Mińska — Akademicki Rosyjski Teatr Dramatyczny im. Gorkiego ze spektaklem "Wariat i zakonnik" St. Witkiewicza. (Ciekawe to oczywiście może być porównanie z "Wariatem", "zagranym wcześniej na scenie litewskiej").

Również w pierwszej dekadzie października wystąpią: kowieński Teatr Mały i grupa "Airija" — z widowiskiem albumowym pt. "Zdjęcia

Drugim wydarzeniem godnym szczególnej uwagi jest grany od paru sezonów spektakl pt. "Za opłotkami świata" według Tadeusza Kantora (scenariusz i reżyseria — Linas Marijus Zaikauskas, kierownik artystyczny wileńskiej "Rusdramy").

NA ZDJĘCIU: finałowa scena ze spektaklu pt. "Za opłotkami świata".

Fot. D. Matwiejew

Z okazji jubileuszu 50-lecia zostanie wydany Album Teatru z mnóstwem bogatej informacji i zdjęć (autorka — Marija Tanana). Podobne treści będzie niosła Wystawa Literacka (otwarcie 21 września br.).

Na uroczystości jubileuszowe i Festiwal przybędzie mnóstwo gości — reżyserzy z ościennych państw i krajów, w tym także z Polski. Z Polski i Rosji zapowiedziani jest przyjazd ministrów.

Artystyczna czułość przetworzona w wyborczą energję

Z wymienionego wyżej rejestru imprez, liczby prezentowanych przedstawień "słychać" lekkie szaleństwo... rachunków. Ministerstwo Kultury Republiki Litewskiej, w którego gestii leży wileńska "Rusdrama" sponsoruje... tylko i jedynie wydanie Albumu (nakład — 3 tys.

egz.). Za pobyt gości (chyba jednak nie ministrów, ale jak zwykle artystów) "ponoszą odpowiedzialność" aktorzy "Rusdramy". To znaczy goszczą w swoich prywatnych mieszkaniach kolegów po fachu z innych państw i krajów (Białoruś, Ukraina, Rosja i tak dalej). Festiwal sponsoruje stała przyjaciółka "Rusdramy" — firma "AKVO" i jeszcze kilka firm, w tym jedna z Bierz.

Głównym sponsorem obchodów jubileuszowych TEATRU jest Litewska Partia Kobiet.

W ubiegłym tygodniu na szpiedze braci dziennikarskiej w "Rusdramie" pani Kazimiera Prunskienė przedstawiła zgromadzonemu "mediowcom" paną Linasą Marijusą Zaikauską — dotąd kierownika artystycznego teatru a obecnie — również Kobieta (jak u I. St. Witkiewicza) członka Litewskiej Partii Kobiet. Pan Linas Marijus Zaikauskas z ramienia tej partii kandyduje w wyborach do Sejmu. Korzyść z tego podwójna: "Rusdrama" wpadła w wyborach ramiona Litewskiej żelaznej damy, Litewska Partia Kobiet zdobyła nowego członka. Wileńska rosyjska przynęta teatralna trwać więc będzie na zasadzie artystycznej czułości przetworzonej w wyborczą energję.

Jubileusz 50-lecia (plus okazjonalne festiwale i imprezy przedwyborcze) odbędzie się w siedzibie teatru przy ul. Basanavičiaus. W gmachu brudnym, obszarpanym — niestety...

Ostatniego remontu dawnej wileńskiej "Reduty" na Populancie dokonali Polacy w 1938 roku...

Alwida ROLSKA

AKTUALNOŚCI KULTURALNE

TEATR

No i już mamy z czego wybierać. Po zaciągu letnim teatry rozpoczną swoje kolejne sezony.

* **Opera.** Teatr ten udostępnił swoje locum Dniom Mody "Dieny", które trwać będą dziś, jutro, pojutrze.

* **Akademicki Dramatyczny.** Na gościnnych występach — teatr Romana Wikliuka z Moskwy. Jutro i pojutrze "Miłość ze zwichnięciem".

* **Rosyjski Dramatyczny.** W niedzielę "Trzy siostry".

* **Teatr Mały** (scena Akademickiego Dramatycznego).

Dziś "Uśmiechnij się nam, Boże", w niedzielę "Wielniowy sad".

* **"Lelė".**

Jutro "Lukošiusas", w niedzielę "Lisica Królewna".

Mała Sala. W sobotę "Wesele pająka", w niedzielę "Sigutė".

KONCERTY

* **Pałac Związków Zawodowych.** Niedziela. Godzina 14.00 i 17.00. Dwa koncerty kabaretu "Wujek Maniek".

W Wilnie już kilka dni trwa międzynarodowy festiwal folklorystyczny "Grieyzne-96". W jego ramach w najbliższych dniach odbędzie się szereg imprez. Podajemy harmonogram koncertów.

Jutro o godzinie 17 — koncert w galerii "Arka". O godzinie 19 w **sali teatralnej Uniwersytetu Wileńskiego.** O godz. 20 w kawiarni "Uzupis". O tejże godzinie koncerty się odbędą także w "Marcellukės kieties" oraz w kawiarni "Bernadeta".

O godzinie 21 zespoły wystąpią w klubie muzycznym "Langas" oraz **sali teatralnej UW.**

W niedzielę o godzinie 16 koncert muzykantów wiejskich w **Domu Nauczycieli.** O godzinie 19 w teatrze "Vaidilos". Zamknięcie imprezy w klubie muzycznym "Langas".

WYSTAWY

* **Polska Galeria Artystyczna** (lięganyto 2/4).

Autorski pokaz Rąj Owtokowej Malarstwo.

* **Galeria "Arka"** (Aukros Vartų 7).

Międzynarodowy pokaz tekstyliu

"Len-96". Jednocześnie w lokalu tym obejrzeć można autorskie wystawy

malarstwa R. Bičiūnasa oraz J. Zalenasa.

* **Galeria Fotograficzna** (Sikilų 4).

Migawki z Olimpiady w Atlancie.

Utrwali je Mindaugas Kulvis.

* **Galeria "Skilautai"** (Ašmenos 10).

Nietypowy pokaz. Fotografije na

koszulkach z dzianiny. Jednocześnie obejrzyć tu też można

kolekcję ubrań A. Jusienionė oraz R. Vosyliūtė.

* **Galeria Medali** (Šv. Jono 11).

Malarstwo Dariusza Vaboliusa.

* **Centrum Sztuki Współczesnej** (Vokielių 2).

Sztuka współczesna Węgier.

Ekspozycja instalacji Toshihiro Kuno

(Japonia) oraz autorska wystawa

Rosheodo Araceno z Anglii.

* **Biblioteka im. Mickiewicza** (Trakų 6).

Zapoznać się tu możemy z daw-

nyimi władkami Litwy.

H.G.

Wileńska "RUSDRAMA" — jubileuszowo i wybiórczo

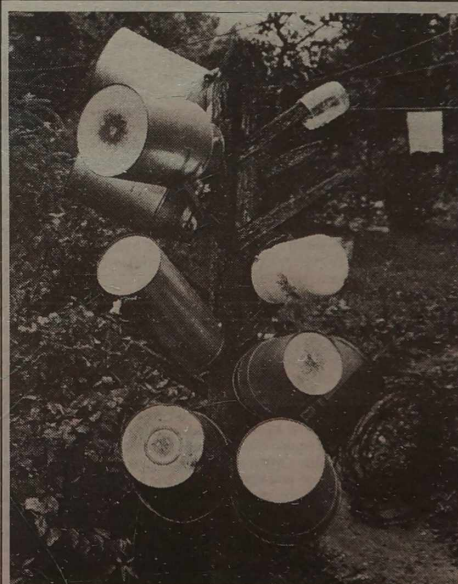
ze starego albumu", teatr z Poniewieża "Menas" (spektakl pt. "Mama udaje się na spacer". Historie z podwórka, reż. Julius Dautartas), oraz — Dramatyczny Teatr z Kłajpedy ("Szczęśliwy dzień", komedia A. Ostrowskiego i N. Sotowjewa).

W tym programie raz jeszcze pojawi się Czechow — tym razem "Iwanow" — w wydaniu wileńskiego "Vaidilos teatras").

W dniach 11-15 października gościem wileńskiej "Rusdramy", jak już wspominałam, będzie Wielki Akademicki Teatr Dramatyczny im. Kaczałowa z Kazania.

W odróżnieniu od Mińska, Kazań nie przywozi sztuki polskiej (choć ma je w swoim repertuarze), za to obok współczesnej dramaturgii rosyjskiej ("Miłość do trzech pomarańczy" M. Swietłowa i "Razem" M. Zoszczenko) będziemy mieli świetną okazję do obejrzenia dawno już w Litwie przypominanego staruszka Mollera. "Szelmostwa Skapena" w wersji kazańskiej mogą się okazać spektaklem rewelacyjnym, zwłaszcza na naszym gruncie, na którym z komediami zawsze tak jakś wychodziło... komizmnie smutno.

Od 18 i do końca października będą grane spektakle w realizacji reżyserów "Rusdramy" — z ubiegłych sezonów, oraz — trzy premierowe.

Pan Kajetan u pewnej pani...

Pan Klemens (pseudonim "Zagłoba") w młodości wypijał dwa wiadra wódki (norma dzienna). Na starość doszedł do wniosku, że jednak lepsze jest mleko (dzienna norma pana Klemensa — 11 wiader). Pan Klemens przywozi mleko tylko od czystej gospodyni. Nie zdradza jednak, gdzie, w jakiej wsi ta gospodyni mieszka. Pan Klemens płaci dobrze — za czystość i pyszny smak.

Trzy czyste gospodynie znalazłyśmy w jednej z podwileńskich wsi. Nie zdradzimy — gdzie i która to będzie. Mamy w redakcji pana Kajetana (pseudonim "Mysikiszek"). Pije dużo mleka (jeszcze nie przeszedł na wódkę). Przyjaźnił pana Kajetana z nową czystą gospodynią trwa już dwa tygodnie. Jak długo będzie trwała, tego pan Kajetan nie wie.

Pan Kajetan u tej pani pije na kredyt.

NA ZDJĘCIU: u jednej z trzech gospodyń w jednej z podwileńskich wsi, którą coraz częściej odwiedza nasz pan Kajetan (pseudonim "Mysikiszek").

Fot. Marian Paluszkievicz

"Nasz ruch zrzesza osoby bezpartyjne"

(Dokończenie ze str. 1)

— Jeżeli się jednak okaże, że wyborca litewski chce do NATO i UE za wszelką cenę?

— Jeżeli wyborcy poprzestaną na NATO i Unii Europejskiej, gdzie zrzesza Litwie przynajmniej nie najlepsze miejsce, to my po prostu nie zdobędziemy mandatów. Sądzę jednak, że dziś największym problemem przeciwnego obywatela jest zdobycie czy zachowanie miejsca pracy oraz utrzymanie ze skromnych środków siebie i swojej rodziny, nie zaś zasiadanie przy wspólnej uczcie z zachodnimi monarchami.

— Skoro już jesteśmy przy tym temacie, czy nie sądzi Pan, że przeciwny obywatel Litwy zbyt mało wie o tych europejskich strukturach, do których nasze państwo dąży i o kosztach integracji z nimi?

— Zgadza się. Politycy idealizują te struktury, narzucają ludziom opinie, że to jest ratunek i jedyne wyjście dla Litwy. Ale to jest polityka, gdy pięcioletnie dziecko musi boksować z Mike Tysonem. Zwyciężyć w tej walce dziecko nie może. Czy zdajemy sobie sprawę, ile nas będzie kosztowało przyjęcie do NATO? Nikt o tym nie wspomina, a to są miliardy... w dodatku nie litów.

— Członkowie waszego ruchu są bezpartyjni...

— Taki stawiamy warunek. — Tym niemniej chociaż każdy zapewne ma jakieś sympatie polityczne, to jednak udało Wam się stworzyć wspólny program wyborczy.

— Ktoś, kto ma wyraziste lewicowe czy prawicowe poglądy, należy, rzecz jasna, do partii. Natomiast osoby lewicujące czy prawicujące w stopniu nieznanym, z reguły wypadają z partyjnego kontekstu.

Tacy mogą należeć do naszego ruchu. My z góry zastrzegamy: "nie możesz mieć bezpodstawnych uprzedzeń wobec jakiegokolwiek partii, powinienes obserwować, co proponuje, jak rozstrzyga problemy". To się wielu ludziom podoba. Niedawno mieliśmy gościa z USA, bardzo negatywnie nastawionego wobec LDPP. Więc zadaliśmy mu proste pytanie: "Jeżeli LDPP proponuje bardzo mądrą rzecz, czy mamy głosować przeciwko tylko dlatego, że to proponuje LDPP?". Amerykanin na to: "oczywiście, że nie". A co my teraz obserwujemy w Sejmie? Ambicje górują nad zdrowym rozsądkiem. Tego chcemy uniknąć. Liczą się argumenty, słuchamy argumentów. Ale jeżeli one do kogoś nie przemawiają, ma prawo głosować według własnego sumienia.

— Po wyborach ruch "Rinkimai 96" ma zamiar utworzyć frakcję. Czy nie będzie ona krępować woli tych ludzi, którzy wybrali Wasz ruch tylko dlatego, że nie byli niepartyjni?

— Nie. Naszą zasadą jest, że każdy poseł działa samodzielnie ponosząc za to nie tylko odpowiedzialność konstytucyjną, lecz też odpowiedzialność wobec wyborcy i własnego sumienia.

— Mówiąc o programie wyborczym Waszego ruchu wspomni Pan o polityce zagranicznej. Co poza tym wyróżniłby Pan w tym programie?

— Porządek, dyscyplinę i odpowiedzialność wobec państwa, czyli to, czego obecnie u nas nie ma. Każdy silniejszy wykonywuje swoje obowiązki, jak mu się podoba. Opowiadamy się też za wolnością obywatelską, wolnością nie tylko dla bogatych...

— Demokracja zakłada wolność obywatelską i ochronę socjalną dla wszystkich, również dla bogatych.

— Tak, ale u nas bogaci korzystają z tej wolności w szerszym zakresie.

— Czy obywatele innych narodowości chętnie dołączają do Waszego ruchu?

— Jest to pewien problem. U nas ludzie innych narodowości najchętniej się grupują w odrębnych organizacjach.

— Może dlatego, że litewskie partie, organizacje polityczne i niepolityczne ich po prostu nie chcą?

— Jeżeli chodzi o ruch "Rinkimai 96", nas nie interesuje narodowość człowieka ani jego przeszłość... jeżeli, rzecz jasna, nie ciąży na nim jakieś przestępstwo. A czy jest on Litwinem, czy Polakiem, czy był komunistą, czy też wojskowym — dla nas jest obojętne. Liczy się tylko to, jakimi jest człowiekiem i co dobrego może zrobić dla kraju i swoich współobywateli.

— Ile mandatów planujecie zdobyć Wasz ruch?

— Uważalibyśmy za sukces 10. Nie mamy pieniędzy na kampanię wyborczą, a i czasu mieliśmy niewiele...

— Czy po wyborach widziecie siebie w jakiejś koalicji?

— Poprzymy mądrą propozycję każdej partii, każdego posła, pod warunkiem, że będzie to służyło przede wszystkim człowiekowi i państwu. Właśnie w takiej kolejności, to chciałbym szczególnie podkreślić.

— Dziękuję za rozmowę i życzę powodzenia w zbliżających się wyborach.

Rozmawiała
Lucyna DOWDO

Będziesz z "Kurierem", będziesz — z "Przyjaciółką"

Szanowny Czytelniku!

Prenumerata "K.W." i "Przyjaciółki"
na październik trwa
do 15 września br., można ją też
załatwić na listopad i grudzień

Koszty prenumeraty dla Czytelników "K.W." na Litwie:

z dostarczeniem	1 mies.	3 mies.
przez pocztę	16,6 Lt	49,8 Lt
bez dostarczenia (w szkołach)	14,2 Lt	42,6 Lt
w księgarni S.K.	13 Lt	39 Lt
bez dostarczenia (w redakcji)	12 Lt	36 Lt

"K.W." i "Przyjaciółka"

z dostarczeniem	1 mies.	3 mies.
przez pocztę	24,5 Lt	73,5 Lt
bez dostarczenia (w szkołach)	21,5 Lt	64,5 Lt
w księgarni S.K.	20,5 Lt	61,5 Lt
bez dostarczenia (w redakcji)	19,5 Lt	58,5 Lt

"Kurier Wileński" oraz "K.W." i "Przyjaciółkę" można zaprenumerować na każdej pocście.

Indeks "Kuriera Wileńskiego" — 67218

Indeks "Kuriera" i "Przyjaciółki" — 67589

Osoby, które wcześniej zaprenumerowały "Kurier" i chcą zapewne zaprenumerować "Przyjaciółkę", zgłaszają się na pocztę i po okazaniu kwitu poświadczającego prenumeratę "Kuriera" mogą zaabonować dodatkowo "Przyjaciółkę" (Cena prenumeraty na 1 mies. 7,90 Lt). Indeks "Przyjaciółki" 76766.

Prenumeratę bez dostarczenia można załatwić w redakcji "Kuriera Wileńskiego": Laisvės pr. 60, piętro XI, pokój 1115, w dniach pracy od godz. 9 do 17, tel. 42-79-01 oraz u pani Alicji Klimaszevskiej w Polskiej Księgarni S.K. (ul. Ostrobramska 9, tel. 62-55-06), od poniedziałku do soboty włącznie, godz. 10-18.

Zaprenumerowany egzemplarz będzie można odebrać w redakcji. Ci, którzy zaabonowali nasz dziennik w księgarni, będą mogli odebrać go przy ul. Ostrobramskiej 9.

"Przyjaciółkę" i "Kurier" bez dostarczenia można zaprenumerować na miesiąc październik do 25 września w polskich szkołach n. Wilna oraz w redakcji "K.W." "Przyjaciółki" nie można będzie nabyć w sprzedaży detalicznej. Tylko w prenumeracie z "Kurierem" otrzymasz najwcześniejsze numery "Przyjaciółki".

Jest własny herb i sztandar

Nie każde nawet większe miasto Litwy ma swój herb i sztandar. A Nowe Święciany — to prowincjonalne miasteczko, jedno z trzech w rejonie święciańskim. W roku ubiegłym obchodziło ono 130-lecie istnienia. Miasto powstało jako osiedle kolejarzy na magistrali Warszawa-Petersburg.

Energiczny starosta Petras Čičelis rozpoczął starania, by miasto to miało własny herb i sztandar. Ogłoszono więc konkurs. Wybrano najlepszy wariant. Heraldycy miasta oficjalnie zatwierdził odpowiednim dekretem prezydent Republiki Litewskiej A. Brazauskas. Odbyło się uroczyste potwierdzenie herbu. Po uroczystym wyświęceniu w kościele sztandar miasta do budynku administracji odczytał starosta miasta.

W uroczystościach wzięli udział m. in. wojewoda Litwy, ds. samorządów Algirdas Astrauskas, poseł na Sejm Everistas Raitušis. Po uroczystościach odbyły się gry sportowe.

Zenon SAMULEWICZ

Pasażer na gapę — to już nie pasażer?

Pasażerowie, korzystający z miejskich autobusów, byli niemile zaskoczeni nowatorską metodą sprawdzania biletów. Miała również okazję jechać autobusem, którego kierowca otwierał tylko przednie drzwi, przy których siedział kontroler i, wskazując na kasownik, nakazywał dziurkować bilety bądź pokazywać bilet przejazdowy. Nie wszyscy mieli bilety w pogotowiu, więc tłum zniecierpliwionych pasażerów cisnął się do drzwi. Nawiasem mówiąc, skasować można było i zużyty już bilet bądź w ogóle odzyskany, tylko, że się ma bilet miesięczny. Owe wsiadanie trwało ponad 10 minut, po czym autobus, w którego przedzie tłoczyli się ludzie, tył natomiast był pusty, niemierny ruszył. Na dwóch pierwszych przystankach scena się powtórzyła: w miarę możliwości pozwolono pasażerom wsiadać (włącznie przez przednie drzwi), natomiast z opuszczeniem pojazdu zaczęły się spore komplikacje — śpieszący pasażerowie wdzierali się do autobusu, tym samym blokując je-

dyne otwieranie drzwi. Wewnątrz wozu wrzało: jedni przekinali taki transport na czym świat stoi, drudzy się śmiali, a pewna starsza pani zastanawiała się na głos, czy to, aby nie jest autobus uprowadzony przez terrorystów, którzy, chcąc mieć jak najwięcej zakładników, wpuszczają

rozpatrywać jak rzecz tymczasową, realizowaną w ramach jakiegoś eksperymentu, zwrócili się do dyrektora Parku Autobusowego ds. ruchu Justina Geraitisa. Ze słów dyrektora wynikało, że kontrola biletów w wyżej opisany sposób została wprowadzona od 10

Myszę, że z czasem pasażerowie się przyzwyczają do tego, iż wsiadać należy wyłącznie przednimi drzwiami — tak jest w cywilizowanym świecie — powiedział J. Geraitis.

Jak mówi dyrektor, pasażerowie, rzetelnie płacący za przejazd, niejednokrotnie zwracali się ze skargami do samorządu m. Wilna, skarżyli się również merowi, że dlatego oni powinni kupować tak drogie bilety, podczas gdy dla wielu jeżdżących na gapę darmowy przejazd uchodzi bezkarnie.

Trudno jest dzisiaj przewidzieć, jak szybko ludzie przyzwyczają się do tej kolejki niewygodny, wszak komunikacja miejska dotyczy też zaliczania była do najbardziej "nerwowych" miejsc publicznego. Budżet Parku Autobusowego powiększył się niewątpliwie. Ale czy ktoś kiedyś pomyśli o pasażerach? O tym, jak drogo placą i w jakich warunkach jeżdżą.

Mirosława JANUSZKIEWICZ

"Wesoły" autobus

wszystkich, nikogo zaś nie wypuszczają.

Na następnym przystanku pasażerom zaparto cześć: nagle... wszystkie drzwi się otworzyły. Tłum walił gromadnie, chcąc jak najszybciej opuścić autobus. Odnosiłam wrażenie, że wsiadali nie tylko ci, komu akurat ten przystanek odpowiadał. Niejednego pasażera z pewnością uczynił to zawczasu...

Z pytaniem, czy ten nowy sposób sprawdzania biletów można

wrzesnia i już na zawsze (!) Na razie po Wilnie kursuje 30 takich autobusów, ich liczba będzie rosła stopniowo. W dwudrzwiowych autobusach kierowca biletu sprawdza sam, w tródrzwiowych — przy pomocy kontrolera. Wszystkie drzwi w autobusach będą otwierane na przystankach, gdzie ludzie wsiadają masowo. Jakże to będą przystanki — o tym zdecydować sam kierowca.

Po wprowadzeniu zmian zauważyliśmy, że autobusy spóźniają się na około 10 minut.

ZDROWIE I TY

Panowania nad kółkiem nie zapewni ani zimny prysznic, ani ostrożna i wolna jazda

Bez butelki za kierownicą

Przekonanie, że kierowca może się trochę napić, bo solidna z kaski zawsze uchroni go przed wypadkiem, wyrządza Polakom bardzo wiele szkód.

Niestety, panowania nad kierownicą nie zapewni ani zimny prysznic, ani ostrożna i wolna jazda. To tylko mity alkoholowe, na które lubią powoływać się kierowcy. Nawet najmniejsza dawka alkoholu wpływa na znaczne zwolnienie refleksu i osłabienie koncentracji, ogranicza pole widzenia, pogarsza koordyna-

cję ruchów i zdolność oceny odległości i szybkości.

Alkohol wchłaniany jest szybko, ale trzeźwienie przebiega bardzo powoli. Ludzka wątroba może zneutralizować w ciągu godziny zaledwie 8,5-11 mg alkoholu (w zależności od płci i wagi ciała osoby pijącej). Znaczący, że mężczyzna ważący 80 kg, po wypiciu "setki" wódki nie powinien siadać za kierownicą wcześniej, niż po upływie 5 godzin. Już po godzinie w jego krwi znajduje się 0,7 promila alkoholu.

Im wyższa zawartość alkoholu we krwi, tym ostrzejsze objawy jego obecności w organizmie. Już nieznaczne przekroczenie dopuszczalnej dawki (0,3 - 1,5 promila) wprowadza w stan lekkiego upojenia alkoholowego. Wraz z nim następuje zaburzenia równowagi, pojawia się euforia, zanika krytycyzm. Przy zawartości 2,0 promila, spada nasza sprawność intelektualna, stajemy się rozdrażnieni, a czas naszych reakcji ulega opóźnieniu. Głębokie upojenie alkoholowe na-

stępuje przy poziomie alkoholu przekraczającym 3,0 promila. Obniżenie zdolności kontroli własnych zachowań prowadzi do stanu poważnego zagrożenia życia.

Kierowcy na wakacjach pamiętaj o tym niezwykle rzadko. 0,2 promila alkoholu we krwi - ilość dopuszczalna przez polskie przepisy drogowe - nie chroni polskich dróg przed wypadkami spowodowanymi przez nietrzeźwych. Świadczą o tym statystyki. W 1995 r. aż 20 proc. wypadków było dziełem nietrzeźwych kierowców. Wskaźnik ten rośnie z roku na rok - już co trzecia śmiertelna ofiara wypadków w ub.r. zginięła z powodu niefrasobliwości pijanego kierowcy. Prawie dwie trzecie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach odbyło się z udziałem osób nietrzeźwych.

Wyjeżdżając na wakacje, warto pamiętać, jakie dawki alkoholu we krwi są dopuszczalne przez prawo innych państw europejskich. Polskie przepisy nie są pod tym względem szczególnie ostre - podobnie obowiązują np. w Szwecji, w Bułgarii, Turcji, w Czechach i na Słowacji prawo o ruchu drogowym w ogóle nie dopuszcza obecności alkoholu we krwi kierowcy. Tylko 0,5 promila

Pamiętaj!

Polskie prawo pozwala karać nietrzeźwych kierowców odebraniem prawa jazdy, jeżeli znajduje się on w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu. Odebranie uprawnień i zakaz prowadzenia pojazdów następuje też w przypadku podejrzenia, że kierujący pojazdem popełnił przestępstwo lub wykroczenie.

Policjant uprawniony jest także do używania przyrządów kontrolno - pomiarowych w celu stwierdzenia stanu trzeźwości kierujących.

Minister zdrowia zaproponował ostatnio nowelizację do ustawy "Prawo o ruchu drogowym", według której zwrot prawa jazdy nastąpiłby po ukończeniu odpłatnego programu edukacyjno - profilaktycznego dotyczącego biologicznych i psychologicznych aspektów nadużywania alkoholu.

Projekt ten spotkał się ze sprzeciwem niektórych posłów.

Minimalny czas, jaki przeciętnie powinien upłynąć od chwili spożycia alkoholu do momentu przystąpienia do pracy, aby stężenie alkoholu we krwi było poniżej 0,2 promila

ilość i rodzaj napojów alkoholowych	60 kg	70 kg	80 kg
0,5 l piwa lub 50 g wódki czystej albo szklanka (200 g) wina	2,00	2,00	1,30
100 g wódki czystej	4,00	5,30	4,30
100 g wódki lukusowej	7,00	6,30	5,30
1 butelka wina	14,00	12,30	10,30
szklanka wódki czystej	18,00	15,45	13,30
0,5 l wódki czystej	36,00	33,30	29,00
0,5 l wódki lukusowej	44,00	37,45	32,45

Są to dane jedynie orientacyjne, gdyż ze względu na indywidualne właściwości organizmu okresy te mogą być nieco dłuższe.

(Na podstawie Kalendarza Lekarza Praktyka)

Lista sygnałów ostrzegawczych

Sprawdź, czy jesteś uzależniony?

Alkohol jest dla ludzi. Nie należy zakazywać jego spożycia, ale czasem trzeba by ograniczyć. Pić rozsądnie i pod kontrolą może jednak człowiek nie uzależniony - alkoholik, aby zerwać z nałogiem, musi przestać pić zupełnie.

Alkoholizm to choroba. Ludzie chorzy nie potrafią pić w sposób kontrolowany.

Lista sygnałów ostrzegawczych pomoże Ci zdecydować, czy Twoje kontakty z alkoholem nie wymykają się spod kontroli. Zagrożenie pojawia się, gdy:

- wypijasz jednorazowo większą ilość alkoholu niż 1 litr wina, 5 piw lub ćwierć litra wódki,
- pijesz pomimo szkód spowodowanych przez alkohol,
- "kminiesz" czyli używasz alkoholu do usuwania przykrych skutków picia i sięgasz po alkohol z samego rana po intensywnym piciu wieczorem,
- pijesz alkohol w samotności

i wtedy, gdy odczuwasz zmęczenie, smutek lub wyrzuty sumienia,

- kierujesz samochodem pod wpływem alkoholu,
- zaniedbujesz rodzinę i pracę z powodu picia.

TEST:

Sprawdź czy jesteś uzależniony (pytania dotyczą ostatniego roku)

1. Jak często pijesz napoje alkoholowe?
nigdy - 0 pkt, 1 raz w miesiącu i rzadziej - 1 pkt, 2-4 razy w miesiącu - 2 pkt, 3-5 razy w tygodniu - 3 pkt, 4 lub więcej razy w tygodniu - 4 pkt;
2. Ile porcji alkoholu (1 porcja - 10 g czystego alkoholu) wypijasz w ciągu dnia?
1-2 porcje - 0 pkt, 3-4 porcje - 1 pkt, 5-6 porcji - 2 pkt, 7-9 porcji - 3 pkt, 10 lub więcej porcji - 4 pkt;
3. Jak często wypijasz szesć lub więcej porcji alkoholu w ciągu jednego dnia?
nigdy - 0 pkt, rzadziej niż raz w miesiącu - 1 pkt, około raz w miesiącu - 2 pkt, około raz w tygodniu - 3 pkt, codziennie lub prawie codziennie - 4 pkt;
4. Jak często w ciągu ostatniego roku nie mogłeś zaprzestać picia po jego rozpoczęciu?

Serce: nadużywanie alkoholu wywołuje arytmie, nadciśnienie, niewydolność krążenia, uszkodzenie oraz przeszkody w dojrzeniu krwinek czerwonych, niezbędnych do odżywiania organizmu tlenem

- nigdy - 0 pkt, rzadziej niż raz w miesiącu - 1 pkt, około raz w miesiącu - 2 pkt, około raz w tygodniu - 3 pkt, codziennie lub prawie codziennie - 4 pkt;
- 5. Jak często w ciągu ostatniego roku robiłeś pod wpływem alkoholu coś, co naruszyło normy postępowania przyjęte w Twoim środowisku?
nigdy - 0 pkt, rzadziej niż raz w miesiącu - 1 pkt, około raz w miesiącu - 2 pkt, około raz w ty-

godniu - 3 pkt, codziennie lub prawie codziennie - 4 pkt;

6. Jak często w ostatnim roku potrzebowałeś napić się alkoholu następnego dnia po "dużym piciu", aby dojść do siebie?

nigdy - 0 pkt, rzadziej niż raz w miesiącu - 1 pkt, około raz w miesiącu - 2 pkt, około raz w tygodniu - 3 pkt, codziennie lub prawie codziennie - 4 pkt;

7. Jak często w ostatnim roku miałeś poczucie winy albo wyrzuty sumienia po wypiciu alkoholu?

nigdy - 0 pkt, rzadziej niż raz w miesiącu - 1 pkt, około raz w miesiącu - 2 pkt, około raz w tygodniu - 3 pkt, codziennie lub prawie codziennie - 4 pkt;

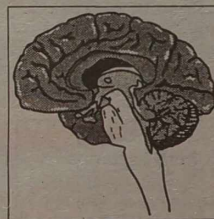
8. Jak często w ostatnim roku nie mogłeś przypomnieć sobie, co zdarzyło się poprzedniego dnia lub nocy z powodu picia?

nigdy - 0 pkt, rzadziej niż raz w miesiącu - 1 pkt, około raz w miesiącu - 2 pkt, około raz w tygodniu - 3 pkt, codziennie lub prawie codziennie - 4 pkt;

9. Czy kiedykolwiek Ty lub ktoś inny doznał jakiegokolwiek urazu fizycznego z powodu Twojego picia?

nigdy - 0 pkt, tak (ale nie w ostatnim roku) - 2 pkt, tak (w ostatnim roku) - 4 pkt;

10. Czy ktoś z Twojego rodziny lub lekarz, niepokoił się o Twoje picie lub sugerował jego ograniczenie?

Mózg: nadużywanie alkoholu powoduje uszkodzenie naczyń krwionośnych, co może prowadzić do wykwadów, niszczących komórki nerwowe w korze mózgowej, co prowadzi do obniżenia sprawności umysłowej i zaburzeń psychicznych

nigdy - 0 pkt, tak (ale nie w ostatnim roku) - 2 pkt, tak (w ostatnim roku) - 4 pkt;

Dodaj wyniki. Jest:

uzyskałeś od 1 do 7 punktów - Twoje picie nie zagraża Twojemu zdrowiu, ale pamiętaj o sytuacjach związanych z ryzykiem i nie pij alkoholu, jeśli zamierzasz prowadzić samochód, jesteś chory lub zżywasz lekarstwami;

Uzyskałeś 8 punktów i więcej - znacznie zwiększa ryzyko wypijania alkoholu i ogranicz picie, zasięgnij porady lekarza.

Wątroba: nadużywanie alkoholu powoduje stłuszczenie i stany zapalne, marskość

Kołorem przygotowała
Irena Szymańska
na podstawie materiałów
Państwowej Agencji Rozpraszania
Problemy Alkoholowych

PIĄTEK,
13 WRZEŚNIA

LTV

7.00 — Dzień dobry. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Styl. 18.40 — Wiadomości (ros). 18.55 — Program dla dzieci. 19.30 — Nasze miasteczka. 20.30 — Panorama. 21.10 — Studio sportowe. 21.20 — Głosy koncertu festiwalu "Palanga-96". 22.25 — Aleja Łańcuch. 22.45 — Magazyn tygodnia. 23.20 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Film fab. "Spokojne dni Klich".

LNK

7.30 — Poranne koło. 9.05 — S. "Bez domu jest źle". 16.20 — S. "Tropikalny upał". 17.20 — Radzieckie kroniki. 18.10 — S. anim. 18.35 — S. "Bez domu jest źle". 19.30 — Program o myślistwie. 20.00 — Wiadomości. 20.25 — Radiowe show. 21.00 — Telegra "Tak Nie". 21.55 — S. "Komisarz policji". 22.50 — Wszystkie. 23.10 — Francuski magazyn erotyczny. 23.35 — Z cyklu "Legenda rocka". 0.15 — S. "Doktor tu, doktor tam".

BALTYSKA TV

8.30 — 17.50 — Program BBC. 18.00 — S. "Tak świat się kręci". 19.00 — Film fab. "Przesąd". 20.30 — S. "Manuel". 21.00 — Film fab. "Przysła z deszczu". 22.30 — Maski show. 23.00 — Erotyka. 0.05 — 8.30 — Program CNN.

TELE-3

8.00 — Wiadomości CNN. 8.40 — Z 1. pierwsz. ręki. 8.30 — S. "Santa Barbara". 18.00 — Film anim. 18.25 — Program muz. dla dzieci. 18.35 — Okno na przyrodę. 18.50 — Z 1. pierwsz. ręki. 18.55 — S. "Czarujący i odważni". 19.20 — Wiado-

mości. 19.35 — S. "Santa Barbara". 20.30 — Nauka i technologia. 20.55 — Nowości sportowe. 21.05 — S. "Ulice San Francisco". 22.00 — Wiadomości. 22.10 — S. "Policjanci z Miami". 23.00 — Z pierwszej ręki.

WILEŃSKA TV

7.40 — Wiadomości z Wilna. 7.50 — S. "Mściecie". 8.45 — Muzyka filmowa. 9.00 — Skandale tygodnia. 9.45 — Patrol drogowy. 10.00 — Film fab. "Drożdże nad życie". 11.00 — Kurs dolara. 11.10 — Sport tygodnia. 11.40 — Apteka. 11.50 — 9060x90. 12.05 — Film fab. "Ostatnie dni Frenka i Jesa Jemsa". 17.50 — Film fab. "Drożdże nad życie". 18.50 — "Drożdże nad życie". 19.00 — Film fab. "Kryminalny talent". 20.15 — Wiadomości z Moskwy. 20.25 — Przegląd wydarzeń tygodnia (ros.). 20.55 — Film fab. "Kryminalny talent" (2). 22.30 — Muzyka. 22.50 — Dźwięk w miasteczku. 23.00 — Wiadomości z Moskwy. 23.30 — Nowości muz.

KANAL ROSJI

8.00 — Wiadomości. 8.15 — S. "Nowa ofiara". 9.10 — Jeden przeciwko jednemu. 9.50 — Smak. 10.10 — Film anim. 10.25 — Dopóki wszyscy w domu. 11.00 — Wiadomości. 11.10 — Mir. 11.55 — S. "Czterej pancerni i pies". 14.00 — Wiadomości. 14.20 — Filmy anim. 14.45 — Wesołe zabki. 14.55 — Do mi. 15.10 — Tęta i tate. 15.40 — S. "Helena i chłopcy". 16.05 — Film. 16.30 — Dookoła świata. 17.00 — Wiadomości. 17.10 — S. "Nowa ofiara". 17.25 — Człowiek i prawo. 18.45 — Pole odzyska. 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 —

Czas. 20.40 — Film fab. "Seks i zony detektyw". 22.25 — Spożyczenie. 23.10 — Wylęg Paryż-Moskwa-Bajkonur-Ulan Bator. 23.25 — Wiadomości. 23.35 — Komedja "Wbrew przeszłości".

ROSYJSKA TV

6.00 — Ekspres poranny. 6.35 — S. "Mack i Maty". 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 — Wiadomości. 7.20 — Ekspres poranny-2. 7.50 — Dla ludzi interesu. 8.00 — Nie prostego. 8.30 — Droga redek. 9.00 — S. "Santa Barbara". 9.50 — Towary produkcji. 10.20 — Dom towarowy "Le Mont". 10.35 — Film fab. "Miejsca spotkania zmienić nie wolno". 16.20 — Co kto umie. 16.30 — Dla nastolatków. 17.00 — Imperium gry. 17.50 — Technodrom. I. Kulbina. 18.00 — Pion. 18.25 — Bezkrasna podoba. 19.30 — S. "Santa Barbara". 20.25 — Sam sobie reżyserem. 21.00 — Pogoda. 21.05 — Finał hokeja na lodzie o puchar świata. 23.20 — Towary produkcji. 23.30 — Festiwal "Kinosok-96". 23.40 — Film fab. "Pianista".

TV POLONIA

8.00 — Program dnia. 8.05 — Muzyczne wspomnienia (powt.). 8.35 — "Budujemy nowy dom" (powt.). 9.05 — "Credo" — program redakcji katolickiej (powt.). 9.30 — Wiadomości. 9.40 — "Eksperymenty Polskiej Muzyki Rozrywkowej". 10.00 — "Szaleństwo Majki Skowron" — serial dla młodych widzów. 10.30 — "Przegląd kronik filmowych". 11.30 — "Rodzina Polaniek" — serial prod. polsk. 12.15 — "Mdm, czyli Mann do Materny, Materna do Manna". 13.00 —

Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — "Dom" — serial prod. polsk. 14.40 — "Opole'96" — Przeboje laureatów. 15.35 — Reportaż. 16.00 — Panorama. 16.20 — Program dnia. 16.30 — Krakowskie legendy. 16.45 — "Hity satelity". 17.05 — "Wakacje" — serial dla młodych widzów. 18.05 — Sport z satelity. 19.00 — Teleexpress. 19.15 — "Fitness Club" — serial TVP. 19.40 — Tablice pamięci. 19.45 — "Podróż do Polski". 20.15 — "Paier". 20.45 — Dobranoc. 21.00 — Wiadomości. 21.30 — "Dom" — serial prod. polsk. 22.35 — "Świat według..." — 23.30 — Panorama. 24.00 — "Mragowo'96". 1.00 — "Smak kobiety". 1.30 — "Mragowo'96". 1.50 — Panorama. 2.00 — "Fitness Club" — serial prod. polsk. 2.25 — Tablice pamięci. 2.30 — "Podróż do Polski". 3.00 — "Paier". 3.30 — "Hity satelity". 4.00 — Panorama. 4.30 — "Dom" — serial prod. polsk. 5.55 — "Świat według..." 6.25 — Uczmy się polskiego. 7.00 — "Mragowo'96".

TVP-1

7.00 — Kawa czy herbata? 8.45 — Muzyka Jedynka. 9.00 — "Nie ma jak w domu" — serial prod. australijskiej. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Rządy dzieci, czyli pajdokracy. 10.05 — Gimnastyka. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Kolory. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — "Znak różny" — serial sensacyjny prod. USA. 12.00 — Kalendarz panów i dam — magazyn poradniczy dla kobiet. 12.20 — Opowieści o smaku. 12.30 — Koszykówka. 13.45 — Ka-

mienie z tej i nie z tej ziemi. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.20 — Magazyn Notowań. 13.40 — Klub samotnych seks. 14.05 — Aukcja — teleturniej oszuste. 14.25 — Kwadrans na kawę. 14.50 — Jan Paweł II "Chrońcie dobro". 14.35 — Powstanie z historii. 15.20 — Pożycza współczesna. 15.50 — Program dnia. 16.00 — Wiadomości. 16.10 — Matęstwo doskonałe. 16.30 — "Dziwczyna z oceanu" — serial prod. austral. 17.00 — Dla dzieci Ciuchcia. 17.25 — Język angielski dla dzieci. 17.30 — Dla młodych widzów. 17.50 — Karta z kalendarza. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — "Tata, a Marcin powiedział...". 18.35 — "Kawę — tygodnik kulturalny". 18.55 — Bezpieczeństwo. 19.10 — Ranka w ciemno. 19.50 — Weekend w Jedyce. 20.00 — Wiadomości. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — "Mężczyźni wolą blondynki" — musical prod. USA. 22.45 — Echo dnia. 23.20 — Pr. rozrywkowy. 24.00 — Wiadomości. 0.10 — Joe Cocker. 1.10 — "Wampiry i kochankowie" — film fab. prod. ang.

POLSAT

7.00 — "Nieustraszeni" — serial sensacyjny USA. 8.00 — Dzień dobry z Polsatem. 8.55 — Informacje. 9.00 — Polityczne graffiti. 9.15 — Klub Fitness Woman. 9.30 — "Ufozary" — serial animowany. 10.00 — "Drużyna A" — serial sensacyjny USA. 11.00 — "Zarłocność" — kanadyjski serial obyczajowy. 12.00 — "Airwolf" — serial sensacyjny USA. 13.00 — Klip Kłaps — lista przebojów dla dzieci. 13.30 — Redakcja prog. dla młodzieży. 14.00 —

Nie tylko dla dam. 14.30 — Kalendarz. 15.00 — Szuka informacji. 15.30 — Ona! Ona! 16.00 — Kalendarz. 16.20 — Program muzyczny dla dzieci. 16.30 — "Czarodziejka z księżycą" — serial animowany. 17.00 — Informacje. 17.15 — Kuba zaprasza. 17.45 — "Alf" — serial komediowy USA. 18.15 — Klub satyryków. 19.15 — "Świat według Bundy" — serial komediowy USA. 19.45 — Informacje. 20.00 — "MacGyver" — serial sensacyjny USA. 20.50 — Losowanie LOTTO. 21.00 — "Zaginiony" — serial sensacyjny USA. 22.00 — "Dziwny traf" — serial sensacyjny USA. 23.00 — Informacje i biznes informacyjne. 23.25 — Polityczne graffiti. 23.35 — Biznes tygodnia. 23.45 — "Czwarta Ręka" — thriller USA. 1987, 1.45 — Playboy. 2.40 — "Złoty model" — kanadyjski serial obyczajowy.

POLONIA 1

7.00 — "Sol De Baley" — serial. 7.50 — Power dance. 8.45 — Teleshop. 9.10 — Filmy animowane. 10.30 — "Stellina" — włoski serial obyczajowy. 11.50 — "Zbuntowana" — argentyński serial obyczajowy. 12.40 — Astro show — horoskop. 12.45 — W domu. 13.15 — Bliziej filmu. 13.45 — Escape. 14.15 — Reportaż z planu. 14.35 — Teleshop. 14.45 — Satellite — program muzyczny. 15.35 — Teleshop. 17.00 — Filmy animowane. 18.45 — "Stellina" — włoski serial obyczajowy. 20.15 — "Zbuntowana" — argentyński serial obyczajowy. 21.00 — "Ocean" — włoski serial obyczajowy. 22.50 — Bliziej filmu. 23.20 — Escape. 23.50 — Satellite — magazyn.

SOBOTA,
14 WRZEŚNIA

LTV

8.00 — Dzień dobry. 10.00 — Daryś dądo. 10.30 — Sroka. 11.00 — Nasz język. 12.30 — Droga. 12.05 — Sport na świeżo. 13.00 — Klub szachowy. 13.10 — S. dla dzieci "Zatoczka wydry". 13.35 — Magazyn TV WDR "Plac Europy". 14.05 — Telespektakl J. Grussa "Bursztynowa willa". 16.20 — Telegra "Milioner". 16.35 — Film dok. 17.50 — Odrodzenie zabitych. 18.00 — Wiadomości. 18.15 — Pamięć. 18.45 — Dziennik podróży folk. zespołu "Uia". 19.20 — Program pub. 19.50 — W świecie kina. 20.30 — Panorama. 21.10 — Studio sportowe. 21.20 — Loteria "Perlas". 21.25 — Losy. 21.55 — Tydzień dom. "Dienu". 22.15 — S. "Wyliffe". 23.10 — Wiadomości wieczorne. 23.25 — Koncert MTV.

LNK

9.00 — Poranne koło. 10.30 — Smaczność. 11.00 — Cztery koła. 11.25 — Telegra "Jeszcze nie wieczór". 12.15 — Bulwar show. 12.45 — Program o energetyce. 13.15 — Angielski przyrodniczy film dok. 13.40 — Telegra "Randka". 14.10 — "Tangomania". 14.40 — Salon białego kota. 15.15 — Kibit rel. vibr. 16.30 — S. "Beverly Hills, 90210". 17.30 — Film dok. 18.30 — S. "Drobnostki życia". 19.30 — Wiadomości z Hollywood. 20.00 — Wiadomości. 20.25 — Komice historie. 21.00 — Sobotnie rozmowy. 22.00 — S. "Komisarz policji". 23.00 — Francuski magazyn erotyczny. 23.25 — S. "Lysy".

BALTYSKA TV

8.30 — 16.20 — Program

BBC. 16.30 — Cena zdrowia. 16.50 — Porsche. Przegląd mistrzostw świata. 17.00 — Ekondż. 17.30 — Dziecięcy rekord. 18.00 — S. "Tak świat się kręci". 19.00 — Film fab. "Piękny Johnny". 20.30 — Wylęg na rowerach górskich. 21.00 — Film fab. "Brat z innej planety". 21.45 — Dzieciaki starych anegdot. 23.15 — Erotyczne show Włoskiej TV. 0.05 — 8.30 — Program CNN.

TELE-3

9.15 — Film anim. 9.40 — Film dla dzieci. 10.30 — Film anim. 11.00 — S. "Margarycie z Kalifornii". 11.30 — POP TV. 12.20 — S. "Prawa Murphy'ego". 13.30 — Cykl dok. "Królestwo Zjednoczone dziś". 14.00 — S. "Wilki powie-trzyny". 15.00 — Muzyka. 16.10 — Niemieckie miasta. 17.10 — S. "Czarujący i odważni". 18.00 — S. "Droga do nieba". 18.50 — Telemagazyn "Echo świata". 19.20 — Wiadomości. 19.30 — Program o modzie i wzornictwie. 20.00 — Dzikie południe. 21.00 — S. "Morderstwo po randce". 21.55 — Film fab. "Ostatnia podwodna łódź".

WILEŃSKA TV

8.25 — Wiadomości z Wilna. 8.35 — Film anim. 9.35 — Film dok. "Dzika przyroda Australii". 10.35 — Dla dzieci "Tęgo nie uciżyliśmy się". 11.00 — Film fab. "Flipper-2". 11.50 — Wynalazki tygodnia. 12.25 — Kineskop. 14.40 — CNN. Styl. 15.05 — Ja sama. 16.10 — Przegląd wydarzeń tygodnia (ros.). 16.35 — Gwiazdy estrady. A. Bujnow. 18.00 — Wiadomości z Moskwy. 18.30 — Ekran tygodnia Wileńskiej TV. 18.45 — Muzyka. 19.00 — Wiadomości z Moskwy. 19.10 — Skandale

tygodnia. 19.55 — Fitil. 20.10 — Film fab. "Z powodów rodzinnych" (1). 21.25 — Wiadomości z Moskwy. 21.35 — Film fab. "Z powodów rodzinnych" (2). 22.50 — Muzyka. 23.25 — Patrol drogowy. 23.40 — Wyżej — tylko gwiazdy.

KANAL ROSJI

7.00 — Jeralas. 7.10 — Film fab. "Roman i Francuska". 8.45 — Biblioteka domowa. 9.00 — Wiadomości. 9.10 — Słowo duszpasterza. 9.30 — Nie gap się. 10.05 — Pocztą poranna. 10.35 — Smak. 10.55 — Powrót Galerii Treliakowskiej. 11.30 — Film anim. 11.40 — Pod znakiem Pi. 12.10 — Film fab. "Trzej przyjaciele". 13.30 — Ameryka z M. Taratut. 14.00 — Wiadomości. 14.20 — S. "Powrót na Wyspę Skarbow". 15.15 — Filmy anim. 16.10 — Kolo historii. 17.00 — Wiadomości. 17.20 — W świecie zwierząt. 17.55 — Jeralas. 18.10 — Film fab. "Białe słonce pustyni". 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.40 — S. "Wietnam, poste restante". 21.40 — Brainering. 22.25 — Wylęg Paryż-Moskwa-Bajkonur-Ulan Bator. 22.40 — Film fab. "Przygrozi z powodu Garry'ego".

ROSYJSKA TV

7.00 — Film dok. 7.40 — Film anim. 8.00 — S. "Mack i Maty". 8.20 — Śladem listów. 8.50 — Towary produkcji. 9.05 — Festiwal sztuki. 10.00 — Wiadomości. 10.15 — Wasz partner. 10.30 — Dzień do-bry. 10.55 — Gabinet. 11.20 — Film anim. 11.30 — Anonimowi rozmówcy. 12.00 — Poeta w Rosji — to więcej niż poeta. 12.25 — Nie prostego. 13.00, 19.00, 23.40 — Wiadomości. 13.20 — S.

"Grzechy". 14.10 — Nic, z wyjątkiem. 14.25 — De facto. 14.50 — Film anim. 15.00 — Rozmowa z fotografami. 15.30 — Własna gra. 16.00 — Dialogi o zwierzętach. 16.30 — Hej, te drogi. 17.00 — Reporter. 17.15 — Piłka nożna bez granic. 17.45 — Na ustatkach w wszystkich. 18.00 — Film fab. "Królowa Margot" (3). 19.30 — Sobotni wieczór z T. Szymga. 21.00 — Pogoda. 21.05 — Ścisłe tajne. 22.00 — Film fab. "Red rock vest". 23.50 — Program A.

TV POLONIA

8.00 — Program dnia. 8.05 — "Beniowski" — jubileusz pięćdziesięciolecia PWSW w Krakowie" (1). 9.05 — Program muzyczny. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Szkoła tańca ludowego. 9.55 — "Hity satelity". 10.15 — Uczmy się polskiego. 10.50 — Brawo! Bis! 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Brawo! Bis! 14.00 — Film przyrodniczy. 15.00 — "Czarne stopy" — film dla młodych widzów. 16.35 — Telewizyjne wiadomości literackie. 17.05 — Program rozrywkowy. 17.30 — "Mówi się" (2). 17.45 — "Dwaj ludzie z szafa". 18.00 — Sport z satelity. 19.00 — Teleexpress. 19.30 — "Czterdziestolatek dwadzieścia lat później" — serial komediowy prod. polsk. 20.25 — Listy od widzów. 20.35 — Program na wieczór. 20.45 — Dobranoc. 21.00 — Wiadomości. 21.30 — "Provokator" — film historyczno-sensacyjny prod. polsk. 22.30 — "Mragowo'96". 23.30 — Panorama. 24.00 — "Mragowo'96" — film fab. prod. polsk. 2.15 — "FAMA'96". 2.45 — "Mówi się". 4.00 — Panorama. 4.30 — "Provoka-

tor" — film historyczno-sensacyjny prod. polsk. 6.00 — "Mragowo'96". 6.30 — Listy od widzów. 6.40 — "Mragowo'96". 7.30 — "Skarbce" — magazyn historyczno-kulturalny.

TVP-1

8.00 — Eko-echo. 8.15 — Z Polski — reportaż. 8.30 — Wszystko o działce i ogrodzie. 9.00 — Agrolinia. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Dla dzieci. 10.05 — Złarno — program red. katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.35 — 5-10-15. 11.30 — "Rody fabrykanki" — film dok. 12.00 — Współczesne wojownicy. 12.30 — "Pawel z Gór Prusowskich" — reportaż. 13.30 — Wiadomości. 13.10 — "To-bur Ghalaz" — film dok. 14.00 — Walt Disney przedstawia. 15.20 — "Człowiek i przyroda" — serial dok. prod. australijskiej. 16.35 — Nowożytni — teleturniej. 17.05 — "Bill Cosby show" — serial komediowy prod. USA. 17.35 — Sąsiedzi — w Berlinie. 17.50 — Karta z kalendarza. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Aleja gwiazd. 19.00 — "Słoneczny patrol" — serial prod. USA. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — "Dwóch Jaków" — dramat sensacyjny prod. USA. 23.20 — Sportowa sobota. 23.55 — Koncert. 24.00 — "Okno oko" — film sensacyjny prod. USA. 2.40 — Film fab.

POLSAT

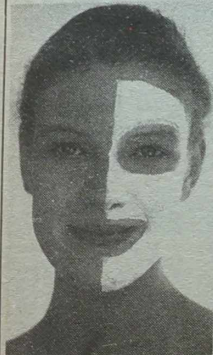
7.00 — Disco Relax. 8.50 — Jesteśmy — magazyn redakcyjny programów religijnych. 9.15 — Smakosze i rozkosze — program kulinarny. 9.30 — Co jest grane? — program muzyczny dla dzieci. 10.00 — Płasci słoneczny — program dla dzieci. 10.30 — "Candy-Can-

dy" — serial anim. dla dzieci. 11.00 — "Rajską plażę" — serial dla młodzieży. 12.00 — Muppety podbijają Broadway. 13.45 — "Trzy serce" — film fab. prod. polskiej (1939 r.). 15.30 — Oskar — magazyn filmowy. 16.00 — "Stalin" — brytyjski miniserial dok. 17.00 — Informacje. 17.15 — Oto Polska — magazyn reportażowy. 17.45 — 1000 pytań — teleturniej. 18.45 — Program rozrywkowy. 19.45 — Konkurs Polsat-Sanyo. 19.45 — Informacje. 20.00 — Disco Polo Live. 20.50 — Losowa- nie LOTTO. 21.00 — "Kojak" — serial USA. odn. 1.22.00 — "Miasteczko Twin Peaks" — serial USA. odn. 1.23.00 — "Dzika orchidea-2" — film fab. USA. 0.55 — "Życie jak sen" — serial USA. 1.25 — Playboy. 2.20 — "Zaszczuta" (USA).

POLONIA 1

7.00 — "Sol De Baley" — serial. 7.50 — Bliziej filmu. 8.20 — Kurs rysunku dla dzieci. 8.45 — Teleshop. 9.10 — Filmy anim. 10.30 — "Stellina" — włoski serial obycz. 11.50 — "Zbuntowana" — argentyński serial obycz. 12.40 — Astro show — horoskop. 12.45 — Teleshop. 12.55 — Muzyka. 13.00 — Koncert Wolfganga A. Mozarta. 14.00 — Bliziej filmu. 14.30 — Sports World. 15.00 — Pełnym gazem. 15.30 — Teleshop. 16.00 — "Ocean" — włoski serial obycz. 17.50 — Filmy anim. 18.45 — "Stellina" — włoski serial obycz. 20.15 — "Zbuntowana" — argentyński serial obycz. 21.00 — "Szczurzapł z Hamelom" — film fab. USA. 22.50 — "Porwykawa" — film fab. USA. 0.30 — Pokusy — magazyn.

Rady nie do parady

Kapusta

Okazuje się, że kapusta jest dobra na wszystko. Można z niej robić maseczki odmładzające, można nawet leczyć reumatyzm.

Odmładzającą działa przemysłowe skóry sokiem ze świeżej kapusty. Zawarte w nim sole sodu, potasu, magnezu, selen i in. substancje są doskonałym środkiem kosmetycznym.

Przy skórze zwiotczalnej ze zmarszczkami, przebarwieniami nakładamy maseczkę z soku z surowej kapusty zagaconego mąką owsianą.

Można zrobić maseczkę z samych liści. Najpierw należy je oczyścić i zalać niewielką ilością wrzątku, by stały się miękkie. Wtedy wyjmujemy z wody, nawilżamy oliwą z oliwek, kładziemy na twarz i spijemy. Po 20 min. zdejmujemy i przemycamy skórę ciepłym naparem rumianku.

Skórce tłustej świetnie robi przeczyszczenie sokiem z kiszonej kapusty. Zmiany reumatyczne najczęściej zaczynają się od dużego palca u nogi, który ulega obrzękowi i staje się bolesny. Zrobimy na noc kompres z liści kapusty. Ogrzane liście kapusty (można je po prostu na pokrywcę od rondla czy imbryku) rozmaglowujemy wałkiem lub rozbijamy młoteczkiem zgrubienia na nich i przykładamy do palców. Następnego dnia myjemy skórę ciepłą wodą.

Odrutniki

3 łyżki liści pokrojonych zalać 2 szklankami wrzątku i powoli gotować na wolnym ogniu pod przykryciem przez 5 min. Odstawić na 10 min. i przecedzić, wlać do termosu. Pić po 3 szklanki 3-4 razy dziennie po posiłkach. Odrutnia organizm, poprawia samopoczucie.

Sproszkować równe części liści pokrojonych, brzozy i orzechów włoskich. Dodać 500 g płynnego miodu. Przyjmować łyżeczkę po jedzeniu 2-3 razy dziennie. Oczyszcza, wzmacnia mechanizm obronny organizmu.

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia łodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.

Gwarancja — 1 rok.
Wilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.

(Zam. 258)

Studio fotograficzne "PARALAKS" wykonuje artystyczne albumy weselne (100 fotografii — 150 Lt) z zastosowaniem różnych efektów wizualnych.

Wilnius, tel. 8-22 44-37-27.

(Zam. 1002)

Lintel

Laisvės al. 67, 3000 Kaunas

Jeśli liczyacie na sukces -

zamieszczając reklamę w wydawanych przez LINTEL książkach telefonicznych przedsiębiorstw i mieszkańców powiatów Litwy. Wygracie potrójnie ...

Oferujemy Państwu coś więcej, niż zwykła książka telefoniczna. Oferujemy książkę telefoniczną na INTERNET i kompaktowy dysk.

Wyliczcie LINTEL - a sukces zapewniemy!

Informacja:

w Kownie - K. Donelaičio g. 60, tel. (8-27) 20 85 45
w Wilnie - Laisvės pr. 58, tel. (8-22) 44 44 35

Kursy komputerowe:

- Podstawy pracy z PK
- Windows 95
- WinWord, Excel
- Poczta elektroniczna
- I inne

Ul. J. Jasinskio 15, Vilnius
Tel. 61-08-34

(Zam. 720)

SA "AUTOTURAS" ZAPRASZA:

- do Włoch na 11 dni — 1220 Lt (09.13, 09.27, 10.04, 10.18)
- do Pragi na 10 dni — 320 Lt (09.18, 09.22, 09.29)
- do Pragi — Krakowa na 5 dni — 366 Lt (09.24)
- do Krakowa na 4 dni — 195 Lt (09.13, 09.19)
- Budapeszt — Kraków na 5 dni — 360 Lt (09.25, 10.03)
- do Monachium na 8 dni — 840 Lt (09.16)
- Tel. (8-22) 26-74-25, 26-65-46, 26-75-69
- (8-27) 71-99-00, (8-25) 43-44-83

(Zam. 970)

KALENDARIUM

- Piątek (13.IX) jest 257 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 109 dni.
- Znak Zodiaku — Panna.
- Imieniny: Apolinarego, Eugenii, Eulalii, Filipa.
- Wschód Słońca — 6.48, zachód — 19.40. Długość dnia 12 godz. 52 min.
- Księżyc. Now — 2 godz. 7 min.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 13 września nieudę zachmurzenie, lokalne deszcze. Wiatr południowo-wschodni, 6-11 m/s. Temperatura 13-15 stopni. W ciągu następnych dwóch dni działy pochmurna pogoda. Temperatura w nocy 6-11, w dzień 10-15 stopni.

FAKSAS INFORMATORIUS

Bezpłatna informacja faxem przez całą dobę.

(8-22) 26 22 28 (Zam. 514)

Vilniaus agentūra, tel. 65 25 24

POZNAJMY SIĘ

Ogłoszenie

matrymonialne z Australii

Polak lat 35, kawaler, wzrost 174 cm, brunet, o przyjemnym charakterze zapoznać się z Polką, panną, lat 21 do 27, wzrost około 164 do 174 cm, ładną blondynką, niebieskie oczy, z porządnego domu, wesolą i o łagodnym charakterze, gospodarną, zdrową, nie palącą papierosów i nie pijącą alkoholu, kochającą dzieci oraz gotową do założenia dobrej rodziny w Sydney, Australia.

Listy pisane w języku polskim wraz z załączonymi fotografiami (pół i całości) wysłać pocztą lotniczą na adres:

Henryk Albinowicz
6 Herbert St.
OATLEY NSW 2223
Australia

(Zam. 18-M)

Wileńska Szkoła Radioelektroniki kontynuuje zapisy słuchaczy na specjalność naprawy urządzeń radioelektronicznych.

Przyjmowana jest młodzież z wykształceniem średnim, nauka odbywa się w języku rosyjskim. Zapewnia się stypendium.
Zwracać się: Vilnius, Lakiūnų 3, tel. 77-19-73.

(Zam. 1123)

Sprzedaję 1-pokojowe mieszkanie przy ul. Algirdo. Cena 10.000.
Tel. 61-39-59.

(Zam. 1114)

Praca w Ameryce
Potrzebny programista Windows w Visual C++ (Mierosoft).
Zainteresowanych proszę o kontakt.
Vilnius, tel. 45-13-29.

(Zam. 1129)

KOLEGIUM JĘZYKÓW I ZARZĄDZANIA E. RASTENIENIS JESZCZE PRZYJMUJE STUDENTÓW!

Specjalność — zarządzanie przedsiębiorstwami. Języki obce — angielski, niemiecki. (Dodatkowo)

kompletujemy grupę języka niemieckiego)

Dyplom — uznawany przez państwo. Warunki wstępu: test z języka obcego. W kolegium pracują wykładowcy wyższych szkół, przedsiębiorcy, oficerzy Korpusu Pokoju USA.
Studia są płatne.
Adres: ul. Filaretų 36 A, 2007 Vilnius.
Informacja: tel. 69-68-84 od godz. 11 do 17.
Licencja Ministerstwa Oświaty i Nauki nr 25/26.

(Zam. 1133)

Sprzedaję się 2-pokojowe mieszkanie na 4 piętrze z telefonem w Kariolinkach. Cena 16.300.

Tel. 61-52-29.

(Zam. 1115)

DROBNE ZA DARMO

KURIER WILEŃSKI

Uwaga!

Codziennie

w "Kurierze Wileńskim" możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

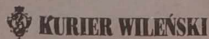
Kupon

Adres, tel.

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.

2056 Vilnius, Laisvės 60,

"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"

Drukuję SA "Spauda"

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-78-0.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem:
Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65
w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Krystyna ADAMOWICZ